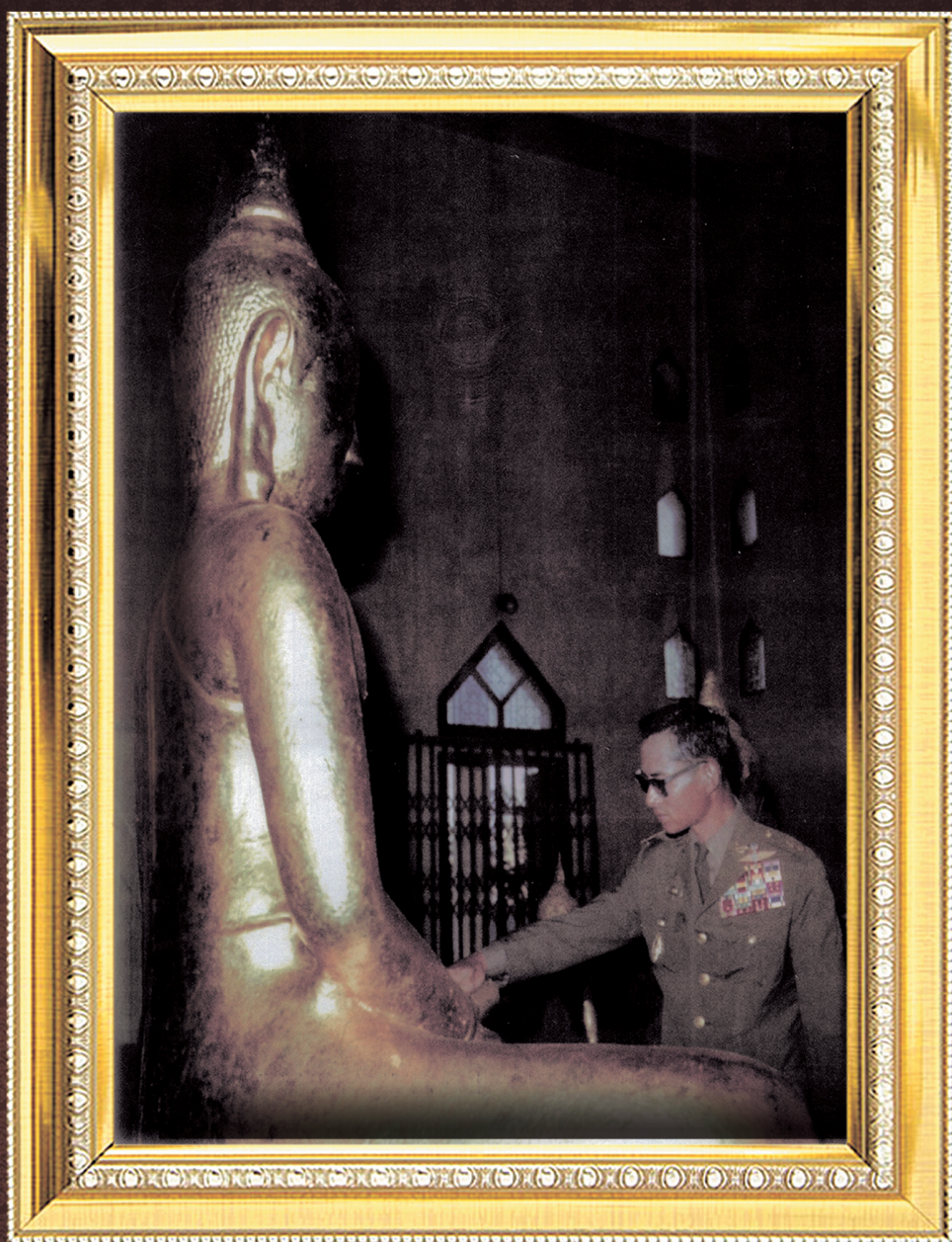

สถานที่สำคัญที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

● เสด็จพระราชดำเนินเยือนจังหวัดฉะเชิงเทรา ●

ฉบับ ๓ ภาษา (ไทย-อังกฤษ-จีน)

ศูนย์ศิลปะ วัฒนธรรมและท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

จัดพิมพ์ ปี พ.ศ ๒๕๖๐

คำนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ มีพันธกิจในการทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรมและท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ตามความในมาตรา ๗ ดังนี้

มาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู

เนื่องในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ศูนย์ศิลปะ วัฒนธรรมและท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ขอน้อมรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณ และร่วมถวายความอาลัยอย่างสุดซึ้ง ด้วยการจัดทำหนังสือ “สถานที่สำคัญที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินเยือนจังหวัดฉะเชิงเทรา” เพื่อรวบรวมพระราชกรณียกิจที่พระองค์ เสด็จเยี่ยมเยียนพสกนิกรชาวฉะเชิงเทราในหลายโอกาส ทั้งนี้เพื่อความภาคภูมิใจของชาวฉะเชิงเทรา เพื่อร่วมกันน้อมรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณ และเพื่อร่วมกันสืบสานแนวพระราชดำริเป็นประทีปนำทาง ในการพัฒนาต่าง ๆ สืบไป

ขอขอบพระคุณ เจ้าอาวาสวัดโสธรวรารามวรวิหาร พระมหาสง่า วีรปปัญญาโณ เจ้าอาวาสวัดหัวไทร พระมหาวิเชียร สิริวิฑฒโน ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม คุณมานะ กลิ่นเนียม จิตอาสาครู โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโสธรวราราม รวมทั้งผู้บริหารและบุคลากร กองพันทหารช่างที่ ๒ รักษาพระองค์ ค่ายศรีโสธร ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนวัดหัวไทร โรงเรียนวัดโสธร วรารามวรวิหาร โรงไฟฟ้าบางปะกง สำนักงานเหล่ากาชาดและศูนย์บริการโลหิตจังหวัดฉะเชิงเทรา ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา และ ดร.บุญทอง เตียรประเสริฐ ประธานส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ที่อนุเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี รวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ละออ เพชรรัตน์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิศูนย์ศิลปะ วัฒนธรรมและท้องถิ่น ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบข้อมูล หากมีข้อผิดพลาดประการใดคณะผู้จัดทำขอน้อมรับในครั้งนี้นี้ด้วย

ศูนย์ศิลปะ วัฒนธรรมและท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

บทนำ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงครองราชย์ยาวนานที่สุดในโลก ทรงเป็น “ราชันแห่งราชา” ตลอดระยะเวลาที่ทรงครองราชย์ยาวนานถึง ๗๐ ปี ทรงยังพระบาทไปทุกภูมิภาคทั่วแผ่นดินด้วยความรักประชาชนของพระองค์โดยแท้ เป็นที่ประทับตราตรึงอยู่ในหัวใจของคนไทยมีรูลึ้ม

พลสภานักเรียนจังหวัดฉะเชิงเทราที่มีโอกาสได้รับเสด็จพระราชดำเนินหลายครั้ง รอยพระบาทที่ยาตราจะจารึกอยู่ในความทรงจำตลอดไป

ครั้งที่ ๑ : เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เมื่อครั้งดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระอนุชาธิราช ตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ และเสด็จที่กองพันทหารช่างที่ ๒ จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรเป็นครั้งแรกและเสด็จประทับเป็นประธาน คณะผู้พิพากษา ณ ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา (อาคารพุทธสมาคมฉะเชิงเทราในปัจจุบัน)

ครั้งที่ ๒ : เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๙ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดี เพื่อทรงบำเพ็ญพระราชกุศลในวันวิสาขบูชา ณ วัดโสธรวรารามวรวิหาร

ครั้งที่ ๓ : เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๒ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคารเรียน โรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร

ครั้งที่ ๔ : เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเปิดอาคารเรียนวีรปัญญาอนุสรณ์ โรงเรียนวัดหัวไทร อำเภอบางคล้า และทรงตัดลูกนิมิต ณ อุโบสถวัดหัวไทร

ครั้งที่ ๕ : เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ไปบ้านนายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ที่ตำบลบางขนาก อำเภอบางน้ำเปรี้ยว เป็นการส่วนพระองค์

ครั้งที่ ๖ : เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเปิดสำนักงานเหล่ากาชาดและศูนย์บริการโลหิต จังหวัดฉะเชิงเทรา และเสด็จพระราชดำเนินไปจวนผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา

ครั้งที่ ๗ : เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงเปิดศาลพระบวรราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว อำเภอพนมสารคาม และทรงเยี่ยมเยียนราษฎรโดยมีราษฎร จำนวน ๗ ราย ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ ที่นั้น ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายที่ดิน จำนวน ๒๖๔ ไร่ เพื่อให้ทรงสร้างพระตำหนัก และทรงขอใช้เป็นสถานที่ศึกษาเกี่ยวกับการเกษตร

ครั้งที่ ๘ : เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ครั้งที่ ๙ : เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร (ขณะดำรงพระอิสริยยศเป็น พระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมายังศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของโครงการฯ

ครั้งที่ ๑๐ : เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการชลประทานในเขตอำเภอสนามชัยเขต และทรงถวายปัจจัยแก่พระภิกษุสงฆ์ ณ สำนักสงฆ์บ้านวังคู อำเภอสนามชัยเขต

ครั้งที่ ๑๑ : เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร (พระอิสริยยศขณะนั้น) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานของโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ครั้งที่ ๑๒ : เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อทรงติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานของโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

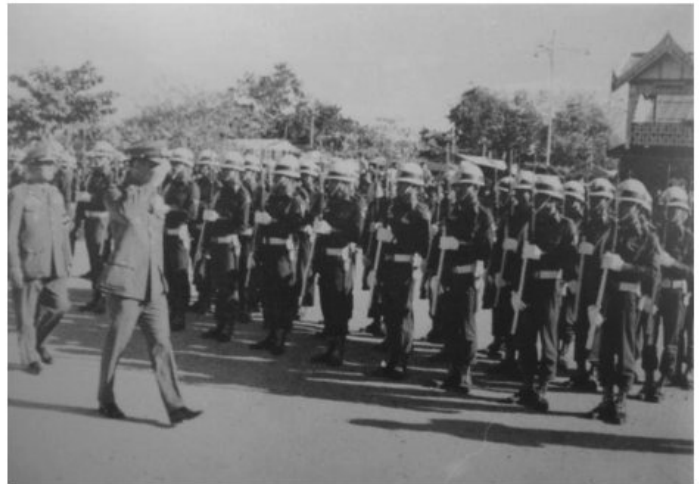
ครั้งที่ ๑๓ : เมื่อวันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๘ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเปิดโรงไฟฟ้าบางปะกง

ครั้งที่ ๑๔ : เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๑ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงวางศิลาฤกษ์พระอุโบสถหลังใหม่ วัดโสธรวรารามวรวิหาร

ครั้งที่ ๑๕ : เมื่อวันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๙ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงยกยอดฉัตรทองคำพระอุโบสถวัดโสธรวรารามวรวิหาร

ครั้งที่ ๑๖ : เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๐ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทอดพระเนตรโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กองพันทหารช่างที่ ๒ รักษาพระองค์

กองพันทหารช่างที่ ๒ รักษาพระองค์ มีต้นกำเนิดจากการยุบกองทหารช่างของกองพลต่าง ๆ รวมกันเป็นกรมทหารช่างที่ ๒ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๑ มีที่ตั้ง ณ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยพลเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ทรงเป็นผู้บังคับการพิเศษ ปี พ.ศ. ๒๔๕๙ กรมทหารช่างที่ ๒ แยกเป็น กองพัน ที่ ๑ ช่างสนาม และกองพันที่ ๒ ช่างสะพาน ปี พ.ศ. ๒๔๗๐ ได้ยุบกรมทหารช่างที่ ๓ เข้ารวมกับกรมทหารช่างที่ ๒ แบ่งออกเป็น ๒ กองพัน คือ กองพันทหารสื่อสาร ที่ ๒ และกองพันทหารช่างที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้ยุบกรมทหารช่างที่ ๒ โดยแยกกองพันทหารช่างที่ ๒ ไปขึ้นตรงต่อผู้บังคับทหารช่าง

ปี พ.ศ. ๒๔๗๖ กองพันทหารช่างที่ ๒ ย้ายจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เข้ามาที่ตั้งใหม่ ณ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยการนำของ พ.ต.หลวงนารายณ์ฤทธา (ม.ร.ว.ประเทือง มาลากุล) ปี พ.ศ. ๒๔๙๐ ได้รับพระราชทานนามที่ตั้งหน่วยทหารแห่งนี้ว่า ค่ายศรีโสธร ปี พ.ศ. ๒๔๙๓ ได้แปรสภาพเป็นกองพันทหารช่างที่ ๒ กรมทหารช่างที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ โปรดเกล้าฯ ให้เป็นหน่วยทหารรักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โดยให้ทหารในหน่วยมีสิทธิประดับพระปรมาภิไธยย่อ “ภปร.” ที่อกเสื้อเครื่องแบบเบื้องขวา และได้รับพระราชทานธงชัยเฉลิมพลในปีเดียวกันนั่นเอง

ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้แปรสภาพเป็นกองพันทหารช่างที่ ๒ รักษาพระองค์ ขึ้นตรงต่อ กองพลทหารม้า ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้โอนการบังคับบัญชาไปขึ้นตรงต่อกองพลที่ ๒ ในขณะนั้น ซึ่งปัจจุบัน คือ กองพลทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ และเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้รับพระราชทาน ธงชัยเฉลิมพลผืนใหม่ในนามว่า “กองพันทหารช่างที่ ๒ รักษาพระองค์”

เกียรติประวัติหน่วย

ปี พ.ศ. ๒๔๙๖ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นหน่วยรักษาพระองค์ขึ้นกับกรมทหารช่างที่ ๑ รักษาพระองค์ และรับพระราชทานธงชัยเฉลิมพล เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๖

ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เป็นผู้แทนพระองค์ พระราชทานธงชัยเฉลิมพลผืนใหม่ให้กับหน่วยงาน เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม และพระที่นั่งชุมสายบริเวณสนามหน้าศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง

เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๙ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จขึ้นแทนรับการถวายความเคารพจากกองทหารเกียรติยศ ซึ่งกองพันทหารช่างที่ ๒ รักษาพระองค์ จัดถวาย โดยมี ร.อ.อาภรณ์ กุลพงษ์ เป็นผู้บังคับกองทหารเกียรติยศถวายรายงานและกราบบังคมทูลอัญเชิญเสด็จพระราชดำเนินตรวจแถวทหารกองเกียรติยศ เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จมาบำเพ็ญกุศลวันวิสาขบูชาพร้อมกับทรงปิดทองหลวงพ่อกุญชร ๓ อุโบสถวัดโสธรวรารามวรวิหาร

เมื่อวันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๙ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จมาที่กองพันทหารช่างที่ ๒ รักษาพระองค์ เพื่อเสด็จไปเป็นองค์ประธานในพิธียกฉัตรทองคำยอดพระมณฑปพระอุโบสถหลังใหม่วัดโสธรวรารามวรวิหาร

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นศาลที่มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานในฐานะ “ศาลเมือง” ซึ่งปรากฏประวัติชัดเจนตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ นอกจากเคยมีที่ทำการร่วมกับศาลมณฑลปราจีนบุรี ในช่วงปี พ.ศ. ๒๔๕๐ เคยเป็นที่ทำการของสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษา ภาค ๒ ในช่วงก่อนปี พ.ศ. ๒๕๒๐

เดิมมีชื่อว่า “ศาลเมืองฉะเชิงเทรา” ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๔๙ พระพินิตคุณอภัย อธิบดีผู้พิพากษามณฑลปราจีน ได้มีหนังสือเรียนมายังพระยาจักรปาณิศรศิลาวิสุทธิ ปลัดทูลฉลองกระทรวงยุติธรรมว่า

“ศาลเมืองฉะเชิงเทราชำรุดทรุดโทรมมาก หลังคารั่วเวลาฝนตกน้ำสาดและรั่วเข้าไปในศาล ทำให้บัลลังก์เปียกไปหมด”

กระทรวงยุติธรรมจึงอนุมัติงบประมาณให้สร้างศาลมณฑลปราจีนและศาลเมืองฉะเชิงเทรา รวมกัน ๑ หลัง ทำการก่อสร้างในที่ใกล้ที่ว่าการเมืองฉะเชิงเทรา เริ่มทำการก่อสร้างเมื่อ ปี พ.ศ. ๒๔๕๐ อาคารที่ทำการก่อสร้างนั้นเป็นตึกก่ออิฐถือปูน ชั้นเดียว ใช้เป็นที่ทำการศาลมณฑลปราจีนทางมุมซ้ายและเป็นที่ทำการศาลเมืองฉะเชิงเทราทางมุมขวา ต่อมาเมื่อยุบศาลมณฑลปราจีนบุรีแล้ว ภายหลังได้ตั้งสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษา ภาค ๒ ขึ้น แต่เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชาชนและคดีความไม่สะดวกแก่การปฏิบัติราชการ ประกอบกับอาคารเดิมก่อสร้างมา ๖๐ ปีเศษ ตัวอาคารทรุดโทรม ผนังตึกแตกร้าว หลังคารั่วเกินกำลังที่จะแก้ไขปรับปรุงได้ กระทรวงยุติธรรมจึงได้ดำเนินการของงบประมาณสร้างอาคารขึ้นใหม่ในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ แต่อาคารศาลเดิมตั้งอยู่ริมแม่น้ำบางปะกง ตลิ่งพังลงทุกที อีกทั้งอยู่ใกล้กับบริเวณตลาดชุมชน ไม่สะดวกแก่การปฏิบัติราชการ จึงไม่เหมาะสมจะปลูกอาคารใหม่ที่เดิม ประกอบกับทางจังหวัดได้ปลูกสร้างศาลากลางจังหวัดใหม่ทางถนนเรืองวุฒิ จึงกำหนดให้อาคารศาลใหม่ปลูกหันหน้าไปทางสนามหน้าศาลากลาง

เริ่มลงมือก่อสร้างเมื่อวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๑ ก่อสร้างเสร็จวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ ทำพิธีเปิดอาคารเมื่อวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๒ อาคารเป็นตึก ๒ ชั้น ขนาด ๖ บัลลังก์ ต่อมาได้ปรับปรุงห้องพิจารณาอีก ๓ ห้อง รวมเป็น ๙ บัลลังก์ โดยได้ย้ายบัลลังก์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทั้งสองพระองค์ ประทับในการพิจารณาคดี เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ จากอาคารเดิมมาไว้ที่ห้องพิจารณา ๙ ของศาลจังหวัดฉะเชิงเทราในปัจจุบัน

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ สำนักงานอธิบดีผู้พิพากษา ภาค ๒ ได้ย้ายไปตั้งอยู่ที่จังหวัดชลบุรี อาคารหลังนี้จึงเป็นที่ทำการของศาลจังหวัดฉะเชิงเทราทั้งหลัง และในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้มีการสร้างอาคารเพิ่มอีก ๑ หลัง อยู่ด้านหลังของอาคารเดิม เป็นอาคาร ๓ ชั้น ๔ บัลลังก์ รวมอาคาร ๒ หลัง มีห้องพิจารณา ๑๓ บัลลังก์ (ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา, แผ่นพับ, ๒๕๖๐.)

เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ เวลา ๑๔.๐๘ นาฬิกา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๘ พร้อมด้วยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (ขณะนั้นดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระอนุชาธิราช) ได้เสด็จพระราชดำเนินประทับบัลลังก์ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา (ปรากฏตามสมุดบันทึกของศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยได้ทรงพิจารณาพิพากษาคดีหญิงแม่ลูกอ่อนลักทรัพย์ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทั้งสองพระองค์ ได้ทรงลงพระนามาภิไธยในสมุดเยี่ยมของศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ในการเสด็จพระราชดำเนินครั้งนี้สืบเนื่องมาจากการเสด็จประพาสเยี่ยมดูแลทุกข์สุขของราษฎรจังหวัดฉะเชิงเทรา

ในคราวที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาอานันทมหิดลเสด็จพระราชดำเนินจังหวัดฉะเชิงเทราภายหลังที่ได้ทรงเยี่ยมเยียนพสกนิกรด้วยเวลาอันสมควรแล้ว พระองค์ก็เสด็จมายังศาลประจำจังหวัดเพื่อทรงร่วมพิจารณาคดี อันเป็นเรื่องราวที่พระองค์สนพระราชหฤทัยและทรงศึกษาอยู่

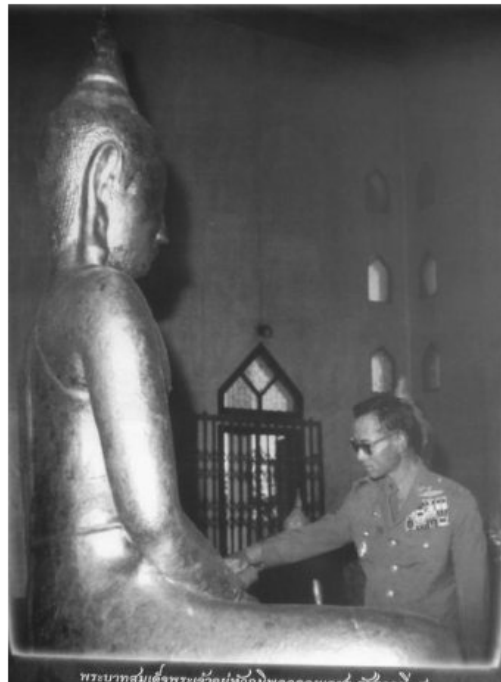
ในคราวนั้น ผู้พิพากษากำลังพิพากษาคดีลักทรัพย์ ซึ่งมีหญิงแม่ลูกอ่อนเป็นจำเลย ประชาชนได้พากันมาฟังความกันจนล้นหลามห้องพิจารณา ด้วยเป็นกรณีพิเศษที่ประชาชนได้เข้าชมพระบารมีด้วย ตามคำฟ้องของอัยการปรากฏว่า จำเลยได้ขโมยห่วงกุญแจนาคของโจทก์ โดยมีผู้เห็นและจับของกลางได้ หญิงผู้เป็นจำเลยได้ให้การรับสารภาพตลอดข้อกล่าวหาและอ้างว่าตนเองยากจนไม่มีทางหาเงินมาเลี้ยงดูบุตรได้ ศาลจึงพิพากษาจำคุกจำเลย ๖ เดือน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาอานันทมหิดลทรงใช้พระบรมราชวินิจฉัยตามสำนวนฟ้องแล้ว จึงมีพระราชดำรัสว่า การต้องโทษจำคุกจำเลย ๖ เดือนนั้น ให้เปลี่ยนเป็นการรอลงอาญาไว้ เพราะจำเลยไม่เคยต้องโทษและไม่เคยกระทำความผิดมาก่อน ศาลจึงพิพากษารอการลงโทษให้แก่จำเลยตามพระบรมราชวินิจฉัย

เหตุการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงพระปรีชาสามารถและพระอัจฉริยภาพทางด้านนิติศาสตร์ของพระองค์ในการที่ทรงพิพากษาคดีสินคดี พสกนิกรมีความปลาบปลื้มและชื่นชมพระปรีชาสามารถของพระองค์ท่าน จากนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล พร้อมด้วยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (ขณะทรงดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระอนุชาธิราช) ทรงประทับที่มุขระเบียงด้านหน้าศาล เพื่อให้พสกนิกรชื่นชมพระบารมีจนกระทั่งสมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ (เดือนใจ เจริญพงษ์, ๒๕๖๐, หน้า ๑๕)

การเสด็จพระราชดำเนินของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทั้งสองพระองค์ จึงนับเป็นประวัติศาสตร์สำคัญของทั้งศาลจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดฉะเชิงเทรา

.....

วัดโสธรวรารามวรวิหาร หลวงพ่อพระพุทโธโสธร

วัดโสธรวรารามวรวิหาร มีเนื้อที่ ๒๑ ไร่ ๔๒ ตารางวา ตั้งอยู่บนถนนมรุพงษ์ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา ห่างจากตลาดกลางเมืองประมาณ ๒ กิโลเมตร

วัดนี้สร้างขึ้นในตอนปลายกรุงศรีอยุธยา มีประวัติเล่าว่าเดิมเป็นวัดราษฎร์ ชื่อว่า “วัดหงส์” เพราะมี “เสาหงส์” อยู่ในวัดเป็นเสาสูง มียอดเป็นตัวหงส์อยู่ปลายเสา ต่อมาได้เกิดพายุใหญ่พัดหงส์บนยอดเสาดตกลงมาเหลือแต่เสา ชาวบ้านจึงแก้ไขโดยเอาธงขึ้นแขวนแทน ชื่อ “วัดหงส์” จึงเปลี่ยนเป็น “วัดเสาธง” และต่อมาเสาธงหักเป็นสองท่อน จึงเปลี่ยนชื่อเป็น “วัดเสาธงทอน” ครั้นเมื่อมีการอัญเชิญหลวงพ่อบุทธโสธรประดิษฐาน ณ วัดนี้ “วัดเสาธงทอน” จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น “วัดศรีโสธร”

แรกเริ่มชื่อ “วัดศรีโสธร” นี้ สะกดว่า “โสธร” ไม่ใช่ “โสทร” ดังที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จประพาสวัดนี้เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๑ และทรงมีพระราชหัตถเลขาถึงพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อยังทรงพระอิสริยยศเป็นมกุฎราชกุมาร ก็ยังได้ทรงเล่าถึง วัด “โสธร” แต่เดิมนี่ ชื่อวัดเปลี่ยนตัวสะกดเป็น “โสทร” แล้ว คำนี้มีความหมายว่า “บริสุทธิ์” หรือ “ศักดิ์สิทธิ์” คงจะเนื่องมาจากการที่หลวงพ่อบุทธโสธรเป็นพระพุทธรูปที่มีความศักดิ์สิทธิ์และ

มีรูปทรงสวยงามนั่นเอง ผู้รู้บางท่านยังกล่าวอีกด้วยว่า “โสธร” เป็นนามศักดิ์สิทธิ์ “โส” เป็นอักษรสำเร็จรูปป้องกันสรรพทุกข์ สรรพโรค สรรพโรคร และสรรพภัยทั้งปวง “ธ” เป็นพยัญชนะอำนาจ มีตบะเดชานุภาพ และ “ร” เป็นอักษรมหานิยม อันเป็นที่ชื่นชมของเทวดาและมนุษย์ แม้เมื่อสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระวชิรญาณวโรรสเสด็จไปตรวจราชการคณะสงฆ์ที่จังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๘ และได้เสด็จที่วัดโสธร ก็ยังทรงวินิจฉัยว่า “ผู้ที่ให้ชื่อวัดนี้ว่า “วัดโสธร” นั้น ไม่ใช่เป็นคนไม่มีความรู้ เพราะชื่อนี้เป็นชื่อที่ไพเราะ ทั้งแปลก็ได้ความหมายดีด้วย”

วัดโสธรวรารามวรวิหาร เป็นวัดที่มีลักษณะดีเพราะตั้งอยู่บนแหลม สถานที่ตั้งของวัดเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์และเป็นที่ธรมสงฆ์ในการรักษาศาสนาสืบต่อไป ตามธรรมเนียมจีน สถานที่ตั้งที่ดีเช่นนี้ เรียกว่า “ที่มังกร” ซึ่งมีคำทำนายทายทักว่า หากพระพุทธรูปได้ประทับ ณ สถานที่แห่งนี้ จะเกิดรัศมีบารมี และความศักดิ์สิทธิ์ในอันที่จะรักษากันเมืองและสืบทอดพระพุทธศาสนาสืบต่อไป คงจะเป็นด้วยเหตุนี้ หลวงพ่อพระพุทธรูปโสธรจึงยอมรับการอัญเชิญของสาธุชนขึ้นประดิษฐาน ณ วัดหงส์ ในเดือนยี่ ติดต่อกันสามตามตำนาน

แต่เดิม วัดโสธรเป็นวัดราษฎร์ จนกระทั่งวันที่ ๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ จึงได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ยกขึ้นเป็นอารามหลวงชั้นตรีชนิดวรวิหาร มีนามว่า “วัดโสธรวรารามวรวิหาร” (จังหวัดฉะเชิงเทรา, ๒๕๕๔, หน้า ๖๙ – ๗๐)

ปัจจุบันวัดแห่งนี้มีพระอุโบสถหลังใหม่ที่ก่อสร้างมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๕ ด้วยศิลปะแบบรัตนโกสินทร์ ประยุคต์ หลังคาจัตุรมุขแบบปราสาทไทย ส่วนกลางพระอุโบสถมียอดมณฑปเป็นยอดฉัตรทองคำแท้ ๕ ชั้น น้ำหนัก ๗๗ กิโลกรัม พระอุโบสถปูด้วยหินอ่อนจากเมืองคาร์รารา ประเทศอิตาลี ด้วยความงดงามและยิ่งใหญ่ตระการตา ทำให้ได้รับการกล่าวขานว่า เป็นพระอุโบสถที่มีขนาดใหญ่และงดงามที่สุดในโลกสำหรับพุทธศาสนิกชน ที่สำคัญสถานที่ศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้ยังเป็นวัดที่สำคัญในรัชกาลที่ ๙ เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระ

พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำริให้มีการก่อสร้างพระอุโบสถหลังใหม่ขึ้น (ได้ร่วมพระบารมี. (๒๕๔๙). ผลิตโดย บริษัท เวอร์คพอยท์ พับลิชชิง จำกัด. จังหวัดฉะเชิงเทรา. หน้า ๓๕ - ๔๑) ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งในครั้งนั้น พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนฯ เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพระราชพิธีเวียนเทียน ที่วัดโสธรวรารามวรวิหาร เพื่อทรงบำเพ็ญพระราชกุศลวันวิสาขบูชา เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๙ และมีพระราชดำรัสกับพระราชพุทธิรังสี (จิรปัญโญ ด.เจียม กุลละวณิชย์) โดยมีพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า

“...ตั้งใจมานมัสการหลวงพ่พุทธรุทธโสธรนานแล้ว ทำไมสร้างพระอุโบสถแบบไม่สมพระเกียรติ หลวงพ่พุทธรุทธโสธร ให้ปรับปรุงแก้ไขพระอุโบสถเสียใหม่...”

ทั้งมีพระราชดำรัสถึงเรื่องโรงเรียนและแหล่งเสื่อมโทรมหน้าพระอุโบสถ ให้ปรับปรุงให้สมเกียรติ หลวงพ่พุทธรุทธโสธร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินที่ประชาชนทูลเกล้าถวาย จำนวน ๙๕,๙๒๑ บาท (เก้าหมื่นห้าพันเก้าร้อยยี่สิบเอ็ดบาทถ้วน) คืนให้แก่วัดเพื่อซ่อมแซมปรับปรุงโรงเรียน

อย่างไรก็ตาม ทางวัดก็ยังไม่ได้ทำการปรับปรุงตามแนวพระราชดำริ เมื่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคารเรียนโรงเรียนพุทธรุทธโสธร ในวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๒ จึงทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับการสร้างพระอุโบสถกับเจ้าอาวาสอีกครั้ง และต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๘ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้เสด็จพระราชดำเนินและทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับพระอุโบสถหลังใหม่ว่า

“...ฉันต้องการสร้างโบสถ์หลังนี้เป็นมัจฉารักษ์ประจำรัชกาลฉัน ให้อยู่ได้ร้อยปี พันปี ไม่มีใครเหมือน พระอุโบสถหลังนี้ใหญ่โตมาก ถ้าสร้างเสร็จคงจะดีมากและเป็นจุดเด่น...”

เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๑ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์พระอุโบสถหลังใหม่ และปลูกต้นสาละหน้าพระอุโบสถหลังใหม่ ซึ่งในเวลาต่อมาในวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๙ พระพรหมคุณาภรณ์ (จิรปัญโญ ด.เจียม กุลละวณิชย์) ได้ทำหนังสือ “ขอพระราชทานถวายพระอุโบสถ วัดโสธรวรารามวรวิหาร ให้เป็นพระอุโบสถประจำรัชกาลที่ ๙

เมื่อวันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๙ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน เพื่อทรงประกอบพิธียกยอดฉัตรทองคำ พระอุโบสถวัดโสธรวรารามวรวิหาร

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็นกษัตริย์ที่มีพระปรีชา ความสามารถ พระองค์ อนุรักษ์สืบสานงานศิลปะ วัฒนธรรมให้ดำรงอยู่ในสังคม ด้วยความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่พุทโสธร พุทธศาสนิกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศก็นิยมมาสักการบูชาและขอพรบารมีจากหลวงพ่พุทโสธร กันอย่างเนืองแน่น

โรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร

โรงเรียนวัดโสธร จัดตั้งโดยหลวงอำนวยการศิลปศาสตร์ ธรรมการมณฑลปราจีน ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๗ อยู่ในความควบคุมดูแลของ อำมาตย์ขุนอภิรามจรรยา ครูใหญ่โรงเรียนประจำมณฑลปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรารังสฤษฎ์ โดยใช้ชื่อว่า “โรงเรียนวัดโสธร” ขึ้นกับโรงเรียนประจำมณฑลปราจีนบุรีฉะเชิงเทรา รังสฤษฎ์ ได้อาศัยศาลาวัดโสธรวราราม เป็นสถานที่ทำการสอน ในครั้งแรกมีครูประจำเพียง ๒ คนเท่านั้น คือ นายवंนฮก เจียมอาตม์ และนางฉวี สิงห์เสนีย์

วันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๐ โรงเรียนวัดโสธรได้โอนจากโรงเรียนประจำจังหวัดไปเป็นโรงเรียน วิชาการ ประจำตำบลหน้าเมือง ๑ (วัดโสธร) โดยเปิดสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา

วันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๙ โอนมาอยู่ในความดูแลของเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา โดยใช้ชื่อว่า “โรงเรียนเทศบาล ๓ วัดโสธร” เปิดสอนตามหลักสูตรของกระทรวงธรรมการ

เนื่องจากโรงเรียนอยู่ในเขตเทศบาล ใกล้ที่ทำการขององค์การปรับปรุงส่งเสริมการศึกษาจังหวัด ฉะเชิงเทรา ทางราชการจึงได้จัดให้เป็นโรงเรียนทดลองการศึกษาแผนใหม่ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๔ มีอาจารย์และ ผู้เชี่ยวชาญทั้งคนไทยและต่างประเทศมาแนะนำและควบคุมการศึกษาในโรงเรียนจนเจริญขึ้น ระยะนี้คณะครู จากหน่วยงานต่าง ๆ มาดูงานโรงเรียนเป็นจำนวนมาก

วันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๖ โรงเรียนได้อาคารประกอบ (หอประชุม) ๑ หลัง ส่วนอาคารเรียน ก็ได้ปรับปรุง ทำการซ่อมแซมให้แล้วเสร็จในเวลาต่อมา

วันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๗ โรงเรียนได้เริ่มสร้างอาคารเรียนจนแล้วเสร็จ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๘ และได้ใช้เป็นสถานที่เรียนเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘

ใน ปี พ.ศ. ๒๕๐๓ โรงเรียนได้เข้ามาอยู่ในข่ายของโครงการการปรับปรุงพัฒนาการศึกษา (ค.พ.ศ.) ได้รับเงินงบประมาณจากโครงการ ค.พ.ศ. และมี T.A. คณะผู้ช่วยครู (Teacher Assistant) จาก USOM และ ผู้ประสานงานจากศูนย์พัฒนาการศึกษาส่วนกลางมาให้คำแนะนำอยู่เสมอ

วันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๘ พระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระพรหมคุณาภรณ์ (ครั้งที่มีสมณศักดิ์ เป็นพระพุทธรังสี) เจ้าอาวาสวัดโสธรวรารามวรวิหาร ได้ออกตรวจบริเวณสถานที่ต่าง ๆ ของบริเวณวัด โดยเฉพาะโรงเรียน เห็นว่าโรงเรียนวัดโสธรเดิมมีนักเรียน ๘๙๔ คน มีครู ๒๐ คน สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ทำการสอนตั้งแต่เด็กเล็กถึงชั้นประถมปีที่ ๗ มีห้องเรียนทั้งหมด ๒๑ ห้อง ตั้งอยู่ริม น้ำ สถานที่คับแคบมาก เต็มไปด้วยสิ่งปฏิกูล นักเรียนต้องไปแออัดในห้องประชุม ในชั้นแรกได้สร้างอาคารเรียนชั่วคราว ๑ หลัง ๔ ห้องเรียน แต่ก็ยังไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน จึงจะต่อเติมอาคารเดิมให้ดีขึ้น แต่ เนื่องจากสถานที่คับแคบ ไม่มีทางขยายออกได้ ประกอบกับทางด้านหน้าโรงเรียนติดกับแม่น้ำบางปะกง ถูกน้ำ กัดเซาะพังอยู่ทุกวัน ไม่มีทางปรับปรุงหรือขยายต่อได้ ท่านจึงมีแนวคิดที่จะสร้างอาคารใหม่ โดยเริ่มซื้อที่ดินทาง ทิศเหนือของวัดได้ประมาณ ๑๘ ไร่

ต่อมาเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๙ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญาฯ ได้เสด็จมา วัดโสธรวรารามฯ ในโอกาสนี้ได้พระราชทานทุนทรัพย์ ซึ่งเป็นเงินที่ชาวบ้านทูลเกล้าฯ ถวายเป็นทุนประเดิม

จำนวน ๙๕,๙๒๑.๐๐ บาท (เก้าหมื่นห้าพันเก้าร้อยยี่สิบเอ็ดบาท) เพื่อปรับปรุงโรงเรียนวัดโสธร ต่อมา มีผู้บริจาคสมทบโดยเสด็จพระราชกุศลเพิ่มเติม สามารถซื้อที่ดินขยายได้เป็น ๓๐ ไร่ ๓ งาน ๖๑ ตารางวา เริ่มทำการก่อสร้างโรงเรียนประมาณต้นเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นอาคารทรงไทย ๓ ชั้น มี ๓๐ ห้องเรียน กว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๘๐ เมตร ใต้อาคารเป็นถังเก็บน้ำฝนลึก ๓ เมตร ครั้นการก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์ จึงมีหนังสือขอพระราชทานพระปรมาภิไธยย่อ “ภปร” ประดิษฐานไว้ที่หน้าบันอาคารเรียน และ โปรตเกล้า ๆ พระราชทานชื่อโรงเรียน ที่สร้างใหม่ว่า “โรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร” พร้อมทั้งเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคารเรียน เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๒

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ พระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระพรหมคุณาภรณ์ (ครั้งที่มีสมณศักดิ์เป็นพระธรรมเสนานี) ได้มีหนังสือขอเปิดชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติเป็นทางการ จนกระทั่งใกล้เริ่มปีการศึกษา ๒๕๑๓ โรงเรียนพุทธโสธรจึงได้เปิดทำการสอนเป็นวันแรก เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๓ โดยได้รับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนวัดโสธรฯ เข้าเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๒ ห้องเรียน มีนักเรียน ๕๔ คน เป็นชาย ๒๙ คน และหญิง ๒๕ คน ต่อมากระทรวงศึกษาธิการจึงอนุมัติประกาศตั้งเป็นโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหนังสือจังหวัดฉะเชิงเทราที่ ฉช ๒๓/๘๙๒๓ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๓ และได้อาศัยอาคารสถานที่ร่วมกับโรงเรียนวัดโสธรฯ มาโดยตลอด โดยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดโสธรฯ ได้รับแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนพุทธโสธรอีกตำแหน่งหนึ่ง

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ พระพรหมคุณาภรณ์ (จิตฺตฺพลฺ โณ ด.เจียม กุลละวณิชย) ได้เริ่มก่อสร้างอาคารเรียนให้ใหม่ เป็นอาคาร ๒ หลังติดกัน มี ๗๒ ห้องเรียน (อาคาร ๑ และอาคาร ๒) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายเป็นอนุสรณ์สถานในการสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์และพระบรมราชวงศ์จักรี ครบ ๒๐๐ ปี ทั้งได้ขอรับพระราชทานพระปรมาภิไธยย่อ “ภปร” ประดิษฐานที่หน้าบันอาคารเรียนโรงเรียนพุทธโสธร และได้รับพระราชทานเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ ในวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ โรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร ได้โอนจากกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไปขึ้นกับสำนักงานคณะกรรมการ ประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

ในปีการศึกษา ๒๕๒๖ โรงเรียนพุทธโสธร ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการให้เปิดเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ต่อมาในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ ได้สร้างอาคารอเนกประสงค์ หอสมุด พิพิธภัณฑ์สถานภูมิพลอดุลยเดชมหาราช น้อมเกล้าฯ ถวาย อีก ๑ หลัง ประกอบด้วย

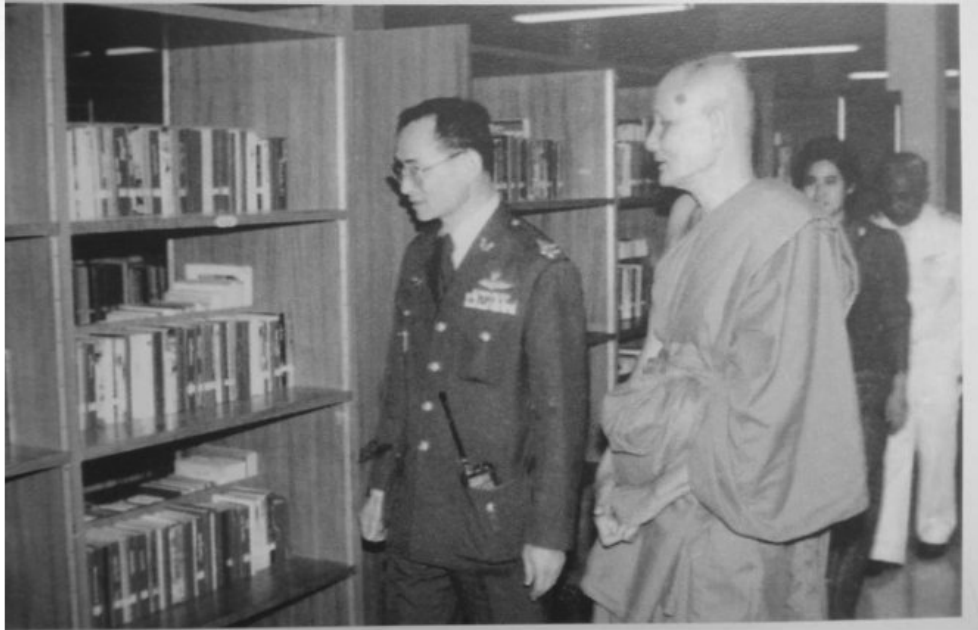
ชั้นล่าง เป็นห้องโถ่งใช้เป็นที่พักนักเรียน ประชุมพระสังฆาธิการและจัดงานต่าง ๆ

ชั้นที่ ๒ เป็นห้องสมุดให้นักเรียนและประชาชนทั่วไปได้เข้าศึกษาหาความรู้

ชั้นที่ ๓ เป็นพิพิธภัณฑ์สถาน ใช้เป็นที่รวบรวมของเก่าล้ำค่า หาดูยากไว้ให้ศึกษาค้นคว้าสืบไป

โดยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคาร เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๑ ตามเจตนาเดิมของพระพรหมคุณาภรณ์

พระพรหมคุณาภรณ์ (จิตฺตฺพลฺ โณ ด.เจียม กุลละวณิชย) มีความประสงค์ที่จะให้รวมโรงเรียนวัดโสธร วรารามวรวิหารและโรงเรียนพุทธโสธรทั้งสองเป็นโรงเรียนเดียวกัน เพื่อให้การบริหารทางวิชาการ ทางกิจกรรมและการปลูกฝังอบรมบ่มนิสัย ด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่เด็ก อยู่ในแนวทางเดียวกัน และเป็นไปอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้โรงเรียนทั้งสองยังอยู่ในบริเวณเดียวกันอีกด้วย

ต่อมาจึงได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาการรวมโรงเรียนขึ้น เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งมีปัญหาติดขัดในแง่กฎหมาย แต่ในที่สุดก็ได้แนวทางรวมโรงเรียนโดยมีต้องแก้กฎหมาย ในรูป “โครงการรวมโรงเรียนพุทธโสธรและโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร” และในวันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕ คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบในหลักการที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอให้โรงเรียนพุทธโสธรและโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร รวมเป็นโรงเรียนเดียวกัน โดยใช้ชื่อว่า “โรงเรียนพุทธโสธร” สังกัด กรมสามัญศึกษา จัดการเรียนการสอนเป็นแบบพิเศษ เปิดสอนทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา (โรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร, ๒๕๕๘, (ออนไลน์) เข้าถึงข้อมูล วันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐)

วัดหัวไทร (วัดเปี่ยมนิโครธาราม)

ด้วยวัดหัวไทร (วัดเปี่ยมนิโครธาราม) ตั้งอยู่บนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำบางปะกง หมู่ที่ ๑ ตำบลหัวไทร (เดิมชื่อตำบลคูมอญ) อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา มีเนื้อที่ตั้งวัด ๑๓ ไร่ ๓ งาน ๔๒ ตารางวา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ท่านพระครูผิน พุทธโร อดีตเจ้าอาวาสวัดหัวไทร ได้ปรึกษาหารือกับทายกทายิกาและคณะกรรมการของวัดในการริเริ่มก่อสร้างพระอุโบสถหลังใหม่ขึ้น การก่อสร้างได้อาศัยรายได้จากการทอดกฐิน ทอดผ้าป่า และงานกุศลประจำปี

เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงตัดลูกนิมิต ณ อุโบสถวัดหัวไทร (วัดเปี่ยมนิโครธาราม) (พระมหาสง่า วีรปญญาโณ, สัมภาษณ์, วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ณ วัดหัวไทร)

โรงเรียนวัดหัวไทร

โรงเรียนวัดหัวไทรนี้ ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๔๗๓ โดยใช้ศาลาการเปรียญของวัด เป็นสถานที่อาศัยในการศึกษาเล่าเรียน ครั้นกาลต่อมาได้มีนักเรียนทวีมากขึ้นโดยลำดับ และยังต้องอาศัย ศาลาการเปรียญศึกษาอยู่ไม่สะดวกด้วยประการต่าง ๆ นายบานเย็น ตียะรัตน์ ครูใหญ่ ได้ขอความร่วมมือจากประชาชน สร้างอาคารเรียนแบบ ป.๑ ขนาด ๔ ห้องเรียน ขึ้นหนึ่งหลังในที่ดินของวัด โดยได้รับงบประมาณจากรัฐบาล ๔,๐๐๐ บาท (สี่พันบาทถ้วน) และประชาชนออกเงินสมทบอีกเป็นจำนวน ๓,๐๐๐ บาท (สามพันบาทถ้วน) การก่อสร้างจึงได้สำเร็จเรียบร้อยลง นักเรียนได้เข้าศึกษาเล่าเรียนเป็นลำดับมาจนถึง พ.ศ. ๒๕๑๑ โรงเรียนแห่งนี้ ได้ชำรุดทรุดโทรมลงมาก กับทั้งนักเรียนได้เพิ่มขึ้นอีกอย่างรวดเร็ว ต้องอาศัยศาลาการเปรียญของวัดเป็นที่ ศึกษาเล่าเรียนเช่นเคย ด้วยเหตุนี้ นายแถม สุนทรเสณี ครูใหญ่ จึงได้ทำเรื่องเสนอตามลำดับ ผ่านกรมการ ปกครอง กระทรวงมหาดไทย เพื่อของบประมาณพิเศษสร้างอาคารเรียนแบบ ๐๑๙ โดยพระมหาสง่า วีรปัญญาโณ แห่งสำนักวัดเทพศิรินทราวาส จังหวัดพระนคร เป็นผู้ให้ความกรุณาติดต่อ ขอความช่วยเหลือ จากกองการศึกษาเทศบาล กรมการปกครอง ทางกรมจึงอนุมัติเงินงบประมาณ จำนวน ๒๕๕,๐๐๐ บาท (สองแสนห้าหมื่นห้าพันบาทถ้วน) นายช่างผู้ประมุล จึงได้เริ่มก่อสร้างอาคารเรียนแบบ ๐๑๙ ขนาด ๑๒ ห้องเรียน ๒ ชั้น โดยสร้าง ๖ ห้องเรียนชั้นบนไปก่อน เป็นไม้ ตามกำลังงบประมาณ ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒ พระมหาสง่า วีรปัญญาโณ ได้ทำเรื่องเรียนขอความอนุเคราะห์จาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธาน กรรมการกองสลากกินแบ่งรัฐบาล เพื่อของบประมาณการกุศลอีกเป็นจำนวนเงิน ๒๔๐,๐๐๐ บาท (สองแสน สี่หมื่นบาทถ้วน) เพื่อก่อสร้างเพิ่มเติมชั้นล่างอีก ๖ ห้องเรียน กองสลากได้อนุมัติให้ตามความประสงค์ โดยผ่าน กรมการปกครอง จึงได้ก่อสร้างลงสำเร็จเรียบร้อย (พระครูธรรมทีปาจารย์, มปป.)

ในการก่อสร้างอาคารเรียนหลังนี้ มีประชาชนออกเงินสมทบอีก ๗๘,๒๕๖ บาท (เจ็ดหมื่นแปดพัน สองร้อยห้าสิบบาทถ้วน) รวมค่าก่อสร้างทั้งสิ้น เป็นเงิน ๕๗๓,๒๕๖ บาท (ห้าแสนเจ็ดหมื่นสามพันสองร้อย ห้าสิบบาทถ้วน)

เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเปิดอาคารเรียน (วีรปัญญาอนุสรณ์) พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงปลูกต้นราชพฤกษ์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงปลูกต้นศรีตรัง หน้าอาคารเรียน (วีรปัญญาอนุสรณ์) โรงเรียนวัดหัวไทร รวมทั้งประกอบพิธีตัดลูกนิมิต ณ พระอุโบสถวัดหัวไทร (วัดเปี่ยมนิโครธาราม) (พระมหาสง่า วีรปัญญาโน, สัมภาษณ์, วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ณ วัดหัวไทร)

บ้านนายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ (อดีตประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร)

เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปบ้านนายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ (อดีตประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร) ตำบลบางขนาก อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นการส่วนพระองค์

ซึ่งในอดีต นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ได้เข้าร่วมบริหารกิจการธนาคารกรุงเทพ และเคยดำรงตำแหน่งเป็นประธานกรรมการธนาคารกรุงเทพ ทั้งนี้ยังได้รับฉายาจากหนังสือพิมพ์ในยุคนั้นว่า เป็นผู้เปิดประตูเมืองจีน หรือ “คิสซิงเจอร์แห่งประเทศไทย” และต่อมาได้รับเชิดชูเกียรติให้เป็น “บุคคลแห่งปี ๒๕๑๔” จากหนังสือเดอะเนชั่น รายวัน ในฐานะผู้เปิดประตูสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน จนกระทั่งประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน มีการลงนามสัญญาทางการทูตต่อกัน เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ และยังได้อุทิศกำลังกายและกำลังทรัพย์ให้แก่งานสาธารณกุศลเป็นจำนวนมาก เช่น เป็นประธานมูลนิธิการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง เป็นประธานมูลนิธิเพื่อการแพทย์และสาธารณสุข เป็นรองประธานกรรมการมูลนิธิธนาคารกรุงเทพ รองประธานกรรมการมูลนิธิชิน โสภณพนิช กรรมการและประธานอนุกรรมการจัดหาทุนมูลนิธิโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช รวมทั้งบริจาคเงินสมทบสร้างอาคารศูนย์วัฒนธรรมและศูนย์วิชาการท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์นครินทร์.บางคล้า.(อภิวัฒน์...วรรณกร, ๒๕๔๐. หน้า ๒๑๗ - ๒๒๓)

ตำหนักกรมหมื่นมรุพงษ์ศิริพัฒน์
(อดีตเป็นจวนผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา ปัจจุบันเป็นพิพิธภัณฑสถานเมืองฉะเชิงเทรา)

ตำหนักกรมหมื่นมรุพงษ์ศิริพัฒน์ ตั้งอยู่ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง อดีตเป็นจวนผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา ปัจจุบันเป็นพิพิธภัณฑสถานเมืองฉะเชิงเทรา เป็นโบราณสถานแห่งหนึ่งที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เช่นเดียวกับศาลากลางจังหวัดหลังเก่าหรือศาลว่าการมณฑลปราจีน

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ไทยใช้นโยบายการเมืองนำหน้าการทหาร และเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองจากจตุสดมภ์เป็นระบบเทศาภิบาล ฉะเชิงเทราได้เป็นที่ตั้งของที่ว่าการมณฑลปราจีน และพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหมื่นมรุพงษ์ศิริพัฒน์ สมุหเทศาภิบาล ผู้ทรงปรีชาชาญในวิชาการปกครอง ก็ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าเมืองในช่วงเวลานั้น

ตำหนักกรมหมื่นมรุพงษ์ศิริพัฒน์ซึ่งเป็นเรือนไม้สองชั้น สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่พำนักของสมุหเทศาภิบาลในยุคนั้น จึงอาจถือได้ว่าเป็นก้าวแรกของการก่อสร้าง “บ้านพักข้าราชการ” ของแปดริ้ว

ตำหนักแห่งนี้เคยเป็นที่ประทับแรมของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในคราวที่เสด็จประพาสฉะเชิงเทรา ถึง ๒ ครั้ง ปรากฏพระบรมฉายาลักษณ์ ซึ่งได้พระราชทานไว้ตั้งแต่เสด็จประทับครั้งแรก พร้อมลายพระหัตถ์มีความว่า “ให้ไว้สำหรับเรือนเทศาภิบาลมณฑลปราจีน (เมืองฉะเชิงเทรา) เปนที่ระลึกใน

การที่ได้มาอยู่ที่นี่ ได้รับความสุขสบายมาก ตั้งแต่วันที่ ๒๔ ถึงวันที่ ๒๙ มกราคม ร.ศ.๑๒๖ (พ.ศ. ๒๔๕๐)”
(คณะกรรมการดำเนินงานโครงการจัดทำหนังสือวัฒนธรรมพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์
และภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดฉะเชิงเทรา ๒๕๔๓, หน้า ๙๐-๙๑)

เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ ดำเนินกรมหมื่นมรุพงษ์ศิริพัฒน์ ได้ใช้เป็นที่พักและ
ทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินจวนผู้ว่าราชการจังหวัด ส่งผลให้
ตำหนักหรือจวนผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งนี้ เป็นสถานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งทั้งทางด้านการปกครอง และสัมพันธ์
กับสถาบันพระมหากษัตริย์ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยในวันพฤหัสบดีที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ จังหวัด
ฉะเชิงเทราได้ทำพิธีบวงสรวงและวางศิลาฤกษ์หอพระพุทธโสธรพิพิธภัณฑสถานเมืองฉะเชิงเทรา (ตำหนัก
กรมหมื่นมรุพงษ์ศิริพัฒน์) เพื่อสร้างเป็นพิพิธภัณฑสถานเมืองฉะเชิงเทรา

สำนักงานเหล่ากาชาดและศูนย์บริการโลหิตจังหวัดฉะเชิงเทรา

เหล่ากาชาดจังหวัดฉะเชิงเทราได้ตั้งขึ้นตามนโยบายของสภากาชาดไทย เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นตัวแทนของสภากาชาดไทย ดำเนินงานกาชาดภายในจังหวัด เป็นการให้ผู้รับทุกข์และประสบภัยในจังหวัดได้รับความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ได้อย่างใกล้ชิดทันต่อเหตุการณ์และเพื่อสนับสนุนให้ความร่วมมือกับสภากาชาดไทยปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ให้สัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ของสภากาชาดไทย

คณะกรรมการฯ จึงมีแนวคิดที่จะสร้างสำนักงานเหล่ากาชาดจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีผู้ศรัทธาบริจาคเงินทุนประเดิมให้ไว้ ๒๒,๐๐๐ บาท (สองหมื่นสองพันบาทถ้วน) เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๒ ได้ประชุมวางแผนโครงการจัดสร้างสำนักงานเหล่ากาชาดจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยได้ดำเนินการโดยขอเช่าที่ดินราชพัสดุกรมธนารักษ์ โดยมีเนื้อที่ ๑ ไร่ ๑ ตารางวา เพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างและขออนุมัตินำเงินรายได้ที่ได้รับจากผู้แทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลของจังหวัด จำนวนเงิน ๒๔๗,๐๐๐ บาท (สองแสนสี่หมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน) เพื่อสมทบทุนการก่อสร้างพร้อมทั้งได้มอบให้นายเลิศ อูร์สยะนันท์ ศ.ดร.รชฏ กาญจนวณิชย์ ศาสตราจารย์พิเศษแห่งคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้เขียนแบบและคำนวณแบบแปลนเพื่อประมาณค่าก่อสร้าง ในระหว่างนั้นก็มิได้มีผู้บริจาคเงินสมทบทุนการก่อสร้างอยู่เสมอ แต่จำนวนเงินยังห่างไกลกับงบประมาณค่าก่อสร้าง จนเมื่อได้รับพระมหากรุณาธิคุณ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเงิน จำนวน ๒๖๑,๕๐๐ บาท (สองแสนหกหมื่นหนึ่งพันห้าร้อยบาทถ้วน) ซึ่งมีผู้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายโดยเสด็จพระราชกุศลเพื่อสร้างสำนักงานเหล่ากาชาดและสถานบริการโลหิต ในวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อทรงประกอบพิธีเปิดอาคารเรียนโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๒ ด้วยเงินที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทาน รวมกับเงินที่ประชาชนบริจาคสมทบเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศล และเงินรายได้จากการจัดงานประจำปี รวมทั้งสิ้น ๑,๑๖๑,๑๑๐ บาท (หนึ่งล้านหนึ่งแสนหกหมื่นหนึ่งพันหนึ่งร้อยสิบบาทถ้วน) เหล่ากาชาดจังหวัดฉะเชิงเทราได้ประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ เพื่อน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมโดยเสด็จพระราชกุศล เนื่องในเดือนเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธานในพิธีเปิดสำนักงานเหล่ากาชาดและศูนย์บริการโลหิต จังหวัดฉะเชิงเทรา และเสด็จพระราชดำเนินมายังจวนผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา (เอนก ปريانนท์ และ คณะ, ๒๕๑๖)

งานของเหล่ากาชาดจังหวัดฉะเชิงเทรา เจริญแผ่ขยายอย่างกว้างขวาง เนื่องมาจากพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ซึ่งทรงเป็นองค์อุปถัมภ์และองค์สภานายิกา สภากาชาดไทย ทั้ง ๒ พระองค์ทรงเป็นหลักชัยและมิ่งขวัญของงานกาชาดทั่วประเทศ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

◆ ประวัติศาสตร์ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประวัติความเป็นมาเบื้องต้น

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ ณ ศาลาดุสิดาลัย ในโอกาสที่ประธานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ฯพณฯ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ) นำผู้เข้าร่วมสัมมนาและบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เฝ้าฯ เพื่อรับพระราชทานพระบรมราโชบายเกี่ยวกับการดำเนินการในช่วงต่อไป ซึ่งได้พระราชทานประวัติเบื้องต้นของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ว่า

“...ศูนย์ศึกษาที่หินซ้อนก็เป็นศูนย์ศึกษาแรก ผลที่ศูนย์ศึกษาหินซ้อนนั้นอาจมีน้อย เพราะว่าภูมิประเทศที่จำกัด แต่ต่อมาความคิดของศูนย์ศึกษาก็ได้แผ่ขยายออกไป...” (ประวัติศาสตร์ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ. ๒๕๔๒)

ในส่วนของที่มาดั้งเดิมเริ่มแรกนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเรื่องราวให้ทราบฯ

“...อันนี้ตามประวัติเริ่มต้นศูนย์ศึกษาการพัฒนา เริ่มที่ศูนย์ศึกษาเขาหินซ้อน...”

“...ประวัติมีว่า...ตอนแรกมีที่ดิน ๒๖๔ ไร่ ที่ผู้ใหญ่บ้านให้ “เพื่อสร้างตำหนัก” ในปี ๒๕๒๐ ที่เชิงเขาหินซ้อนใกล้วัดหินซ้อน

ตอนแรกก็ต้องค้นคว้าว่าที่ตรงนั้น คือตรงไหน ก็พยายามสืบถาม ก็ปรากฏว่า พบอยู่ในแผนที่ที่เขาหินซ้อน นั้น (แผนที่ ๑ : ๕๐,๐๐๐ ระบุว่า ๔๒๓๖ I, II, ๕๓๓๖ III, IV) เมื่อได้ทีอย่างนั้น ได้คิดมา ๒ ปี พยายามหาบนแผนที่ว่า สถานที่นี้เป็นอย่างไร เสร็จแล้วก็สอบถามดูว่าลักษณะของพื้นที่เป็นอย่างไร ก็ได้พบบนแผนที่พอดี อยู่มุมบนของระวางของแผนที่ จึงต้องต่อแผนที่ ๔ ระวาง สำหรับให้ได้ทราบว่า สถานที่ตรงนั้นอยู่ตรงไหน แล้วก็เลยถามผู้ที่ให้ที่นั้นนะ ถ้าหากไม่สร้างตำหนัก แต่ว่าสร้างเป็นสถานที่จะศึกษาเกี่ยวกับการเกษตรจะเอาไหม เขาก็บอกยินดี ก็เลยเริ่มทำในที่นั้น...”

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ นับเป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนาแห่งแรก ซึ่งก่อตั้งเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ มีพื้นที่ในการดำเนินการ ๑,๘๙๕ ไร่ ซึ่งราษฎรน้อมเกล้าฯ ถวายเนื้อที่ประมาณ ๑,๒๔๐ ไร่ ผสมกับพื้นที่ส่วนพระองค์ที่อยู่ติดกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน ทรงพระราชทานให้เป็นพื้นที่ศึกษาวิจัย และทดสอบการพัฒนาด้านเกษตรกรรม มีเนื้อที่ ๖๕๕ ไร่ ในปัจจุบันมีหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ จำนวน ๑๕ หมู่บ้าน เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำโจน ในเขตตำบลเขาหินซ้อนและตำบลเกาะขนุน มีพื้นที่ประมาณ ๑๑๓,๒๑๔ ไร่ รวมทั้งพื้นที่ของราษฎรที่น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินตำบลเขาหินซ้อนและตำบลบ้านซ่อง อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ประมาณ ๘๔ ไร่ (ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ, ๒๕๕๖)

เพื่อเป็นศูนย์รวมของการพัฒนาด้านเกษตรกรรมอย่างสมบูรณ์แบบ เน้นการปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติของดินและน้ำให้มีความสมบูรณ์ เนื่องจากสภาพพื้นที่แห่งนี้มีการตัดไม้ทำลายป่าและ

ปลูกพืชไร่จนทำให้ดินจืด เสื่อมคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, ๒๕๔๗ หน้า ๔-๕) พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นดินทรายมีฝนตกชุก แต่มีระยะเวลาสั้นเฉลี่ย ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร/ปี บางครั้งอาจตกถึง ๖๐ กว่ามิลลิเมตรใน ๑ ชั่วโมง แต่ดินสามารถรับน้ำได้เพียง ๓๐ มิลลิเมตร ที่เหลือก็ไหลไปตามผิวหน้าดินก่อให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน ส่งผลให้ดินสิ้นความอุดมสมบูรณ์เกือบหมดทั้งพื้นที่ ไม่สามารถทำประโยชน์ได้ (สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, ๒๕๔๒, หน้า ๓๗)

ดังนั้น พระองค์จึงได้พระราชทานพระราชดำริ ให้ทำการฟื้นฟูสภาพของดินเพื่อให้เกษตรกรสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน โดยดำเนินการพัฒนาด้านต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยพืชสด และการปลูกพืชตระกูลถั่วเป็นพืชแซม การป้องกันศัตรูพืชโดยวิธีธรรมชาติ การศึกษาความเหมาะสมของการใช้ประโยชน์ที่ดินในการปลูกไม้ผล การฟื้นฟูสภาพป่า ส่งเสริมปรับปรุงพันธุ์สัตว์ และการทำทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ ตลอดจนจัดตั้งธนาคารโคกระบือ การฝึกอบรมด้านศิลปาชีพ รวมทั้งส่งเสริมระบบสหกรณ์ให้แก่เกษตรกร อันจะทำให้เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคงสมบูรณ์ต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, ๒๕๔๗, หน้า ๔)

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเป็นแหล่งศึกษาวิชาการในการพัฒนาเพื่อการเกษตร และผลการศึกษาจะถ่ายทอดให้กับเกษตรกรได้นำไปใช้ในการประกอบอาชีพ ดังพระราชดำรัสที่ว่า

“...ศูนย์ศึกษาทำหน้าที่เป็นเสมือนพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต หรืออีกนัยหนึ่งคือ สรุปผลการพัฒนาที่ราษฎรสามารถใช้เป็นแบบอย่างในการศึกษาหาความรู้และนำไปปฏิบัติในการดำรงชีวิต...”

ในปัจจุบัน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้เป็นศูนย์การพัฒนาต้นแบบในการพัฒนาการเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ จากพระมหากรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงริเริ่มและชี้แนะแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในจังหวัดฉะเชิงเทราและเกษตรกรทั่วประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

◆ จารึกประวัติศาสตร์ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เมื่อวันพุธที่ ๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ เวลา ๑๓.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิด ศาลพระบวรราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ทอดพระเนตรศูนย์การศึกษา ด้านการเกษตรกรรมบ้านเขาหินซ้อน และทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มารอ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทเป็นจำนวนมาก

เวลา ๑๕.๐๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านเขาหินซ้อน หมู่ที่ ๒ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อม ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ซึ่งการนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานให้นายสุจินต์ กิตยารักษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา นำไปใช้ในกิจการของศูนย์กลางการศึกษา การเกษตรอำเภอพนมสารคาม

จากนั้นทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก แล้วประทับ รถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปยังบริเวณศูนย์กลางการศึกษาการเกษตรอำเภอพนมสารคาม

ณ ที่นั้น นายทิวา พูลสมบัติ นายอำเภอพนมสารคาม กราบบังคมทูลรายงานและเบิกนายอ้วน ชัยเทศ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒ ตำบลเขาหินซ้อนและคณะผู้นำน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายที่ดิน จำนวน ๒๖๔ ไร่ รวม ๗ ราย ประกอบด้วย

๑. นายโฉมตรู ชัยเทศ
๒. นางสาวลิ้ม ชัยเทศ

๓. นายแดง	สุริยะ
๔. นายเข้า	ผ่องศรีใส
๕. นายมูล	แก้วภูมิแห่ง
๖. นายเอี้ยว	สุพะตะ
๗. นายทองอยู่	โอวัฒนา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับผู้ถวายที่ดินซึ่งความตอนหนึ่ง จากกระแสพระราชดำรัสว่า

“...ก็เลยถามผู้ที่ให้ที่นั่นนะ ถ้าหากไม่สร้างตำหนัก แต่ว่าสร้างเป็นสถานที่ที่จะศึกษาเกี่ยวกับการเกษตรจะเอาไหม เขาก็บอกยินดี ก็เลยเริ่มทำในที่นั้น...”

หลังจากนั้นได้พระราชทานกระแสพระราชดำรัสกับข้าราชการกระทรวงมหาดไทยและข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวกับความสำคัญของการสำรวจที่ดินโดยละเอียด เพื่อจัดแบ่งส่วนให้เป็นประโยชน์ต่อการที่จะให้ผู้สนใจได้มาทัศนศึกษาในด้านการชลประทาน การเกษตรกรรม การปศุสัตว์ ตลอดจนการสาธิตอุตสาหกรรมในครัวเรือน

ในเรื่องนี้ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานข้อมูลที่ทรงบันทึกและทรงวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ของศูนย์ศึกษาต่าง ๆ ด้วยพระองค์เอง แก่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๐ ณ พระราชวังไกลกังวล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. ๒๕๔๒, หน้า ๓๒-๓๓)

ซึ่งในส่วน of ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้น ทรงชี้แนะถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขว่า

“...ปัญหาที่ ๑ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา : ๒๕๒๒

มีการตัดป่าแล้วปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพดและมันสำปะหลัง ซึ่งทำให้ดินจืดและกลายเป็นดินทราย ในฤดูแล้ง จะมีการชะล้างเนื่องจากลมพัดในฤดูฝนจะมีการชะล้างเนื่องจากน้ำเซาะ

ต่อมาในวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาตให้จัดตั้งสวนป่าสมุนไพรมะพร้าว และทรงปลูกต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ์และต้นกล้วยพญาอินทร์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร (ขณะดำรงพระอิสริยยศเป็นพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้า

จุฬารณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมายังศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน

เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จมาเพื่อทราบความก้าวหน้าของโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมนี้ประชาชนอำเภอนวมสารคาม ได้น้อมเกล้าฯ ถวายพลับพลาที่ประทับ “พลับพลาพระราม”

หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเสด็จเพื่อติดตามความก้าวหน้างานในโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน พร้อมนี้ บริษัท ชาทะเกะ เอ็นจิเนียริง น้อมเกล้าฯ ถวายเครื่องสี่ขาวเพื่อใช้ในศูนย์

และเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๐ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จทอดพระเนตรโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการชลประทานในพื้นที่อำเภอสนามชัยเขต

โครงการชลประทานในเขตพื้นที่อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่พระองค์พระราชทานเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ บริเวณพื้นที่โครงการชลประทานในเขตพื้นที่อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยพระองค์มีพระราชดำริให้ดำเนินการจัดสรรที่ดินประมาณ ๒๐,๐๐๐ ไร่ ให้ราษฎรที่ยากจนเข้าอยู่อาศัยและทำกินเป็นการถาวร ซึ่งจะมอบสิทธิทำกินให้ ซึ่งหมายความว่าสามารถทำกินไปตลอดชั่วลูกชั่วหลาน แต่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน อันจะ

ช่วยอนุรักษ์ดินตลอดจนหยุดยั้งการบุกรุกทำลายป่าต้นน้ำลำธารแหล่งอื่นต่อไปอีก การนี้มีพระราชดำริให้กรมชลประทานพิจารณาวางแผนโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำในลุ่มน้ำคลองระบม ซึ่งเป็นสาขาสายหนึ่งของคลองท่าลาด เมื่อก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์แล้ว อ่างเก็บน้ำแต่ละแห่งจะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด กับสามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่จัดสรรสำหรับการเพาะปลูกและอุปโภคบริโภค (โครงการชลประทานในเขตพื้นที่อำเภอสยามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา : ออนไลน์. ๒๕๖๐.)

โรงไฟฟ้าบางปะกง

ประเทศไทยได้มีการสำรวจพบแหล่งก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยและนำขึ้นมาใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ โดยนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตพลังงานไฟฟ้า รวมทั้งใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อทดแทนการใช้น้ำมันเตาที่มีราคาสูงและต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ขณะเดียวกันต้องเผชิญกับความผันผวนของราคาน้ำมันในตลาดโลก จึงมีความเสี่ยงต่อความมั่นคงด้านพลังงาน โรงไฟฟ้าบางปะกงเป็นโรงไฟฟ้าแห่งแรกของประเทศไทยที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง เพื่อตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล

โรงไฟฟ้าบางปะกง ตั้งอยู่บนเนื้อที่ ๑,๑๓๔ ไร่ บริเวณฝั่งซ้ายของแม่น้ำบางปะกง เลขที่ ๔ หมู่ ๖ ตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยอยู่ห่างจากปากแม่น้ำบางปะกงขึ้นมาตามลำน้ำประมาณ ๑๑ กิโลเมตร หรือห่างจากสะพานข้ามแม่น้ำบางปะกงไปทางเหนือประมาณ ๒.๕ กิโลเมตร

นับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน โรงไฟฟ้าบางปะกง แบ่งการดำเนินการก่อสร้างและพัฒนาโรงไฟฟ้าบางปะกง ออกเป็น ๓ ระยะ คือ (โรงไฟฟ้าบางปะกง, มปป, หน้า ๒ – ๕)

ระยะที่ ๑ เริ่มดำเนินการก่อสร้าง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เสร็จสิ้นโครงการในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ โดยโรงไฟฟ้าที่ได้ก่อสร้างประกอบด้วย โรงไฟฟ้าพลังความร้อน ๒ หน่วยกำลังการผลิต หน่วยละ ๕๕๐ เมกกะวัตต์ และโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม จำนวน ๒ ชุด กำลังการผลิต ๗๖๕ เมกกะวัตต์

ระยะที่ ๒ เริ่มต้นดำเนินการก่อสร้างราวปลายปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ซึ่งการก่อสร้างแล้วเสร็จในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ โดยโรงไฟฟ้าที่ได้มีการก่อสร้างประกอบด้วย โรงไฟฟ้าพลังความร้อน จำนวน ๒ หน่วย กำลังการผลิตหน่วยละ ๖๐๐ เมกกะวัตต์ และโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม จำนวน ๒ ชุด กำลังการผลิต ๖๕๗ เมกกะวัตต์

ระยะที่ ๓ ตามแผนพัฒนากำลังการผลิตพลังงานไฟฟ้าของประเทศ (PDP 2004) ได้กำหนดให้มีการพัฒนาแหล่งผลิตไฟฟ้าเพิ่มเติมเพื่อสร้างความมั่นคงของประเทศ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยดำเนินการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมกำลังผลิต ๗๖๓.๓ เมกกะวัตต์ ภายใต้ชื่อโครงการพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมบางปะกง ชุดที่ ๕ โดยโครงการดังกล่าวได้เริ่มขึ้นในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ มาแล้วเสร็จสมบูรณ์ในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้มีการปลดโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมบางปะกงชุดที่ ๑ และ ๒ ออกจากระบบ เนื่องจากได้ผ่านการใช้งานมาเป็นระยะเวลานาน ทำให้ปัจจุบันโรงไฟฟ้าบางปะกงมีกำลังการผลิตติดตั้งรวมทั้งสิ้น ๓,๗๒๐.๓ เมกกะวัตต์ นับเป็นแหล่งผลิตพลังงานไฟฟ้าขนาดใหญ่ของประเทศที่มีความสำคัญ

เมื่อวันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๘ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินประกอบพิธีทรงเปิดโรงไฟฟ้า บางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา นำความปลื้มปิติและความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ มาสู่พี่น้องประชาชน ตลอดจนผู้ปฏิบัติงานโรงไฟฟ้าบางปะกงที่ได้รับเสด็จในวันนั้น

บรรณานุกรม

กองพันทหารช่างที่ ๒ รักษาพระองค์. (๒๕๖๐). ข้อมูลประวัติกองพันทหารช่างที่ ๒ รักษาพระองค์.

ฉะเชิงเทรา. กองพันทหารช่างที่ ๒ รักษาพระองค์.

คณะกรรมการโครงการจัดทำหนังสือวัฒนธรรมพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา.

(๒๕๔๓). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา :

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

โครงการชลประทานในเขตพื้นที่อำเภอสนาบชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา. ๒๕๖๐. เข้าถึงข้อมูลวันที่

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐. <https://projects.rdpb.go.th/ideas/5656156819161088/single>

จังหวัดฉะเชิงเทรา. (๒๕๔๙). เสด็จฯ เยือนราษฎรเมืองฉะเชิงเทรา...ได้ร่มพระบารมี. ฉะเชิงเทรา

เวิร์คพอยท์ พับลิชชิ่ง.

จังหวัดฉะเชิงเทรา. (๒๕๕๔). เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธี

มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔. ฉะเชิงเทรา : ลิโอ แลนเซ็ท.

เตือนใจ เจริญพงษ์. (๒๕๖๐, ๑๗ มีนาคม). พิพิธภัณฑสถานประวัติศาสตร์ ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา. มติชน, หน้า ๑๕.

แผ่นดินทองจากโครงการพระราชดำริ. ๒๕๕๙. ๑๘ ตุลาคม. โพสต์ทูเดย์, หน้าพิเศษ ๒.

ฝ่ายวิชาการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน. (๒๕๕๖). ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจาก

พระราชดำริ อำเภอนวมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา. ฉะเชิงเทรา : ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ.

พระมหาสง่า วีรปัญญาโน. ผู้ให้สัมภาษณ์, อารียา บุญทวี. ผู้สัมภาษณ์, ที่วัดหัวไทร ตำบลหัวไทร
อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙.

พระครูธรรมทีปาจารย์. (มปป.). **บรรพบุรุษของชาวหัวไทร**. ฉะเชิงเทรา : หัวไทร อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา.
โรงเรียนวัดหัวไทร. (๒๕๖๐). **ประวัติโรงเรียนวัดหัวไทร**. ฉะเชิงเทรา : โรงเรียนวัดหัวไทร อำเภอบางคล้า
จังหวัดฉะเชิงเทรา.

โรงเรียนพุทธโสธร. (๒๕๕๘). **ประวัติโรงเรียนพุทธโสธร** (ออนไลน์)เข้าถึงข้อมูลวันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐
จาก <https://www.wstr.ac.th/home/index.php/2015-07-09-12-39-02>

โรงไฟฟ้าบางปะกง. (๒๕๖๐). **โรงไฟฟ้าบางปะกง**. (แผ่นพับ). ฉะเชิงเทรา : โรงไฟฟ้าบางปะกง.

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา. (๒๕๖๐). **ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา**. (แผ่นพับ). ฉะเชิงเทรา : ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. (๒๕๕๗). **พิพิธภัณฑ**
เพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. (๒๕๕๒). **ประวัติศาสตร์**
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
พิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.

เอนก ปริยานนท์และคณะ. (๒๕๑๖). **อนุสรณ์เปิดสำนักงานเหล่ากาชาดและศูนย์บริการโลหิต จังหวัดฉะเชิงเทรา**.
กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์.

อภิวัฒน์ วรรณกร. ๒๕๔๐. **ประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ คิด พูด เขียน**. กรุงเทพฯ : บ.เฮอร์สการพิมพ์.

.....

คณะที่ปรึกษา

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงพร	ภูพะกา	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
๒. ศาสตราจารย์วิโชค	มุกตามณี	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและที่ปรึกษา
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชุมศรี	นพวงศ์ ณ อยุธยา	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและที่ปรึกษา
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ละออ	เพชรรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและที่ปรึกษา
๕. อาจารย์วิชัย	พงษ์โหมด	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและที่ปรึกษา

คณะผู้จัดทำหนังสือ

๑. อาจารย์ ดร.จินดา	เนืองจำนงค์	ประธานกรรมการ
๒. อาจารย์โยธิน	จี้กั้วหา	รองประธานกรรมการ/ฝ่ายภาพ
๓. อาจารย์อารียา	บุญทวี	รองประธานกรรมการ/ฝ่ายเก็บข้อมูล และเรียบเรียงข้อมูล
๔. อาจารย์วชิรพงศ์	มณีนันท์วัฒน	รองประธานกรรมการ/ฝ่ายเก็บข้อมูล และเรียบเรียงข้อมูล
๕. นายณัฐพนธ์	สิงห์ยศ	รองประธานกรรมการ/ฝ่าย พิสูจน์อักษร
๖. นางการดา	รสทอง	กรรมการฝ่ายการเงิน
๗. นางสาวอรรณ	เล็กชะอุ่ม	กรรมการฝ่ายการเงิน
๘. นางสาวจิตติรัตน์	เอนกสุวรรณกุล	กรรมการฝ่ายเอกสาร
๙. นายสุรพล	โต๊ะสีดา	กรรมการฝ่ายเอกสาร
๑๐. นางสาวนวลลอ	อนุสิทธิ์	กรรมการฝ่ายออกแบบ/ประมวลภาพ
๑๑. นายไกรสินชัย	ภาชนาวรรณ	กรรมการฝ่ายภาพ
๑๒. อาจารย์ ดร.เกษมพัฒน์	พูลสวัสดิ์	ผู้แปลภาษาอังกฤษ
๑๓. อาจารย์ Xiaoxn	She	ผู้แปลภาษาจีน

Preface

According to Section 7 of the Rajabhat University Act of B.E. 2547, Rajabhat Rajanagarindra University has the mission to foster arts, culture and locality. It is hereby as follows:

Section 7: The University is a higher education institution which is accountable to local development. Herewith, the university must reinforce the power of wisdom of the land, revive the power of learning, glorify a local wisdom, and create arts and sciences in order to bring people stable and sustainable prosperity. Also, the University must participate in management of, maintenance of and exploitation from natural and environmental resources in sustainable and balanced ways. The University is established with the objectives of providing education and promoting academic ability and high vocation, teaching, conducting researches, providing academic service to society, adjusting, passing on and developing technology, fostering arts and culture, creating teachers and promoting an academic standing for teachers.

On the sorrowful occasion of the royal cremation ceremony of H.M. the late King Bhumibol Adulyadej, the Center of Art, Culture, and Locality, Rajabhat Rajanagarindra University conveys our heartfelt remembrance and deepest condolence through compiling and publishing the book named *“The Important Places in Chachoengsao Visited by H.M. King Bhumibol Adulyadej”*, depicting H.M. King Bhumibol’s people visitations as royal mission in Chachoengsao. Incidentally, this book is aimed to bring about pride for local people of Chachoengsao Province, remind us to H.M. King Bhumibol’s unfathomable benevolence, and persuade us to carry on H.M. King Bhumibol’s initiative ideas as a guiding lantern of life for a wide range of developments in the future.

The Center of Arts, Culture and Locality would like to express our deepest gratitude to Abbot of Sothornwararam Woraviharn Temple; Phramaha Sanga Virappannano; Abbot of Huasai Temple, Phra Maha Vichien Sirivattano, Assistant Abbot of Phrachetuphon Vimolmangalaram Temple; Mr. Mana Klinniem, a volunteer teacher of Watsothornwararam Phrapariyattidham School; executives and personnel of The 2nd Engineer Battalion, King’s Guard, Sri Sothorn Army Camp; Khao Hin Sorn Royal Development Study Center; Huasai Temple; Watsothornwararamworaviharn School; Bang Pakong Power Plant; Chachoengsao Red Cross

Office and Chachoengsao Blood Donation Center; Chachoengsao Provincial Court; and Dr. Boontong Tienprasert, Chairman of University Affair Promotion of Rajabhat Rajanagarindra University, for their useful information in successfully compiling and accomplishing this booklet. Also, no words are enough to express our heartiest gratitude towards Assist. Prof. Laor Petcharat, who devoted her time for proofreading and correcting of this book. Incidentally, if there are any mistakes, The Center of Arts, Culture and Locality would like to humbly and sincerely admit all the mistakes.

The Center of Arts, Culture and Locality
Rajabhat Rajanagarindra University

27 June 2017

Introduction

H.M. King Bhumibol Adulyadej is the world's longest-reigning monarch; and he has been esteemed as "the King of Kings". Throughout the 70 years of his reign, he had stepped on all regions of Thailand with true love towards his subjects. His kindness is unforgettably and everlastingly engraved in his subjects' memory. As people in other regions of Thailand, the local people of Chachoengsao have had opportunities to welcome H.M. King Bhumibol. Therefore, his footprints on the way he had stepped were engraved in their loyal hearts forever.

The first visitation: On 24 May 1946, H.M. King Bhumibol, as the King's younger brother at that time, followed H.M. King Anandamahidol to visit the 2nd Engineer Battalion for their first people visitation in Chachoengsao Province. At that time, they also attended a trial as the chief judge at the bench at Chachoengsao Provincial Court (Chachoengsao Buddhist Association at present).

The second visitation: On 3 June 1966, H.M. King Bhumibol, H.M. Queen Sirikit and H.R.H Princess Ubolratana visited Sothornwararam Worawiharn Temple to perform royal charity on Vesak Day.

The third visitation: On 20 November 1969, H.M. King Bhumibol came to preside over the opening ceremony for a new classroom building at Sothornwararam Worawiharn School.

The fourth visitation: On 14 March 1971, H.M. King Bhumibol and H.M. Queen Sirikit came to preside over the opening ceremony for *Virapannanusas* building at Wathuasai School, Bangkhla District. Also, they came to preside over the rattan-cutting ceremony and cut the rattan string bearing Nimit ball, stone ball buried as a mark of Buddha' sacred boundary, at Huasai Temple.

The fifth visit: On 31 October 1971, H.M. King Bhumibol and H.M. Queen Sirikit made a private trip to visit the house of Mr. Prasit Kanchanawat at Bang Khanak Sub-district, Bang Namprieo District.

The sixth visitation: On 19 October 1973, H.M. King Bhumibol and H.M. Queen Sirikit came to preside over the opening ceremony of Chachoengsao Red Cross Office and Chachoengsao Blood Donation Center. Afterwards, they visited to the Official Residence of Chachoengsao Governor.

The seventh visitation: On 8 August 1979, H.M. King Bhumibol, along with H.R.H Princess Sirindhorn and H.R.H Princess Chulabhorn, came to preside over the shrine opening ceremony of royal monument of King Pinklao at Phanom Sarakham District. Afterwards, H.M. King Bhumibol held on people visitation. At that time, there were 7 local people had an audience with H.M. King Bhumibol to offer him the 264 -rai land in order to build a royal mansion and use as agricultural study area.

The eighth visitation: On 21 July 1980, H.M. King Bhumibol and H.R.H Princess Sirindhorn visited Khao Hin Sorn Royal Development Study Center.

The ninth visitation: On 3 August 1981, H.M. King Bhumibol, together with H.M. King Mahavajiralongkorn Bodindradebayavarangkun when he was H.R.H. Crown Prince Mahavajiralongkorn, H.R.H. Crown Princess Sirindhorn and H.R.H. Princess Chulabhorn, came to follow up the conduction and progress of Khao Hin Sorn Royal Development Study Center.

The tenth visitation: On 22 April 1982, H.M. King Bhumibol, along with H.M. Queen Sirikit and H.R.H. Princess Sirindhorn, came to follow up the Irrigation Project in the area of Sanam Chaikhet District and offered the gifts to the monks at Banwangkoo Monastery at Sanam Chaikhet District.

The eleventh visitation: On 24 August 1982, H.M. King Bhumibol, along with H.R.H Princess Sirindhorn and H.R.H. Princess Chulabhorn, came to follow up Khao Hin Sorn Royal Development Study Center which was one of royal project ignited by the royal initiative idea.

The twelfth visitation: On 22 August 1984, H.M. King Bhumibol, along with H.R.H Princess Sirindhorn, came to follow up Khao Hin Sorn Royal Development Study Center which was one of royal project ignited by the royal initiative idea.

The thirteen visitation: On 8 January 1985, H.M. King Bhumibol, together with H.R.H. Princess Sirindhorn, came to preside over the opening ceremony of Bang Pakong Power Plant.

The fourteenth visitation: On 19 January 1988, H.M. King Bhumibol, along with H.R.H. Princess Sirindhorn, came to preside over the stone foundation laying ceremony of the Uposatha of Sothornwararam Worawiharn Temple.

The fifteenth visitation: On 5 September 1996, H.M. King Bhumibol, along with H.R.H Princess Sirindhorn, came to perform the gold-umbrella-lifting ceremony for the new Uposatha, Buddhist monastic hall, at Sothornwararam Worawiharn Temple.

The sixteenth visitation: On 23 April 1997, H.M. King Bhumibol, together with H.R.H Princess Sirindhorn, came to follow up Khao Hin Sorn Royal Development Study Center.

The 2nd Engineer Battalion, King's Guard

In 1980, the 2nd Engineer Battalion, King's Guard initially originated from a consolidation of engineer divisions in order to synergize as the 2nd Engineer Regiment, formerly located in Phranakhorn Si Ayuddhaya province and was controlled by the Prince of *Kamphaengphet* who was in charge of the Special Commander. In 1916, the 2nd Engineer Regiment branched out into 2 battalions: The 1st Field Engineer Battalion and the 2nd Bridge Engineer Battalion. In 1927, the 3rd Engineer Regiment was consolidated with the 2nd Engineer Regiment. After consolidation, it branched out into two battalions: the 2nd Signal Battalion and the 2nd Engineer Battalion. In 1932, the 2nd Engineer Regiment was closed down and the 2nd Engineer Battalion, its internal department, was directly commanded by Commander of Military Engineers.

In 1933, under the command of Maj. Luangnarairittha (M.R.V. Pratuang Malakul), the 2nd Engineer Battalion, formerly located in Phranakhorn Si Ayuddhaya province, was relocated to Chachoengsao province. In 1947, this military unit was kindly given a new name 'Srisothorn Army Camp' from H.M. King Bhumibol. In 1950, this military unit had been changed to be the 2nd Engineer Battalion, the 1st Engineer Regiment; it was subsequently appointed to be the royal guard unit which dedicated to the military protection of H.M. King Bhumibol in 1953. By this, this military unit was granted a privilege to wear the emblem of royal monogram “ภปร” above the right breast pocket of the uniform. Also, it was kindly given the Colours (the army flag) from H.M. King Bhumibol in the same year.

In 1961, this military unit was changed to be the 2nd Engineer Battalion, King's Guard; it was under the direct command of the Cavalry Squadron. In 1978, the 2nd Engineer Battalion, King's Guard was transferred to be under the command of the 2nd Division.

Glory and Pride

In 1953, H.M. Bhumibol kindly appointed as the royal guard unit under the command of the 1st Engineer Regiment, King's Guard. Also, this military unit was kindly given the Colours (the army flag) on 25 January 1953.

On 7 December 2014, H.M. King Bhumibol assigned H.R.H Crown Prince Maha Vajiralongkorn, in charge of a royal representative, to give the new Colours to the 2nd Engineer

Battalion, King's Guard at the Uposatha of Phrasirattana Sasadaram Temple, Chumsai Mansion, Sahathai Samgom Pavilion at the Grand Palace.

On 3 June 1966, H.M. King Bhumibol kindly granted the Guard of Honor, the 2nd Engineer Battalion, King's Guard delivered a reverence and salutation. In this regard, Capt. Arphorn Kullaphong, Commander of the Guard of Honor, reported about the military unit and invited H.M. King Bhumibol to check out the troop of the Guard of Honor when H.M. King Bhumibol and H.M. Queen Sirikit came to make merit on Vesak Day and gilded the Sothorn Buddha Image at the Uposatha of Sothornwararam Worawiharn Temple

On 5 September 1996, H.M. King Bhumibol Adulyadej came to the 2nd Engineer Battalion, King's Guard prior to he went to preside over the gold-royal-umbrella- lifting ceremony for the top of the *Mondop*, a square structure with four arches and a pyramidal roof of the new *Uposatha*, a Buddhist monastic hall, of Sothornwararam Worawiharn.

.....

Chachoengsao Provincial Court

Chachoengsao Provincial Court has contained a long history and generally perceived as 'City Court' since the reign of King Chulalongkorn, Rama V. Not only did Chachoengsao Provincial Court operate in the same office with Prachinburi Circle Court in 1907, but also it was used as the Office of the Chief Justice of Region II before the year 1977.

Chachoengsao Provincial Court was initially named 'Chachoengsao City Court'. In 1906, *Phrapinildulaatta*, the Chief Justice of the Prachinburi Circle Court, formally sent an information letter to *Phrayacakpranivissuddhi*, Permanent Secretary in the Ministry of Justice. It appeared as follow:

"Chachoengsao City Court had fallen into a dilapidated condition. When it rained, the rain would get into the inner area of the court and water would seep through the roof leaks, causing the bench of the court became drenched."

By this, the Ministry of Justice approved the budget in constructing an office building for Prachin Circle Court and Chachoengsao City Court. The office building construction was started in 1937 near Chachoengsao City Hall. This one-floor office building was constructed with bricks and cement. On the left corner of the building was the office of Prachinburi Circle Court; and the right corner for the Chachoengsao City Court. After Prachinburi Circle Court had been dissolved, the Office of the Chief Justice of Region II was established.

In 1964, the Ministry of Justice requested the budget for a construction of a new building due to the increased population and inconvenience of civil service. Moreover, the existing building, over sixty years old, was in an unrenovated condition because the building was dilapidated and full of cracks and roof leaks. Also, the existing shabby building had been constructed at the bank of the Bangpakong River, its vicinity continuously encountered with the riverbank erosion. Therefore, it was discerned inappropriate to construct a new office building in that piece of land. Furthermore, the new building of the City Hall of Chachoengsao Province was recently constructed at Ruangwut Rd; the new office building of Chachoengsao City Court was constructed, facing to the greensward of the City Hall.

The construction of the new office building started on 6 April 1964 and completed on 25 December 1964. The opening ceremony was held on Friday, 4 April, 1965. The new office was a two-floor building with six benches of court. Subsequently, three more courtrooms had been added; there were nine benches of court altogether. Interestingly, the two thrones of court, sat by two kings of Thailand, were removed from the old building and well-preserved in the courtroom IX of the present Chachoengsao Provincial Court.

On 1 October, 1977, the Office of the Chief Justice of Region II had been removed to Choburi Province, causing the whole area of this new building belonged to Chachoengsao Provincial Court. In 1999, Chachoengsao Provincial Court constructed the second office building behind the first one; it was a three-floor building with four benches of court. For both buildings, there were 13 benches of court (Chachoengsao Provincial Court, leaflet, 2017).

On 24 May, 1946 at 2.08 pm, H.M. King Anandamahidol and H.M. King Bhumibol (King's Younger Brother at that time) went to Chachoengsao Provincial Court (appeared in record book of Chachoengsao Provincial Court). Conducting the trial on the case of an alleged nursing mom, they attended the court proceedings. At that time, the two kings signed their names on the visitor's book of the Chachoengsao Provincial Court. This royal duty was apparently and appreciatively seen by their subjects because of their visit to Chachoengsao Province.

When H.M. King Anandamahidol, King Rama VIII, kindly visited to Chachoengsao province, he visited to various areas to see and listen to the problems of his subjects in an appropriate period of time. Later on, he came to Chachoengsao Provincial Court to preside

over a court proceeding on the special case which he was personally interested himself and paid high attention to study.

At that time, the judge was conducting a trial on the burglary case in which the nursing mom was a defendant. On that trial day, the courtroom was overwhelmed by people who immensely wish to experience the king's charisma and graciousness. According to the indictment presented by the attorney, it mentioned that the defendant had stolen the plaintiff's copper-alloy key ring. The burglary was witnessed and the stolen property was captured by the police. The defendant admitted the allegation with plenary confession and she testified that she could not afford to pay for child care. By this, the court sentenced her six months in jail. However, after H.M. King Anandamahidol had made a judgment about the charge, he remarked that the conviction should be changed to put her on probation because she had never committed an offense nor had been convicted. Therefore, the court changed the verdict in accordance with the king's judgment.

Such an event reflects the king's wisdom, ability and genius regarding laws and trial. His judgment of that case brought his subjects exaltation and admiration on his wisdom and ability. Furthermore, H.M. King Rama VIII and H.M. King Rama IX (King's Younger Brother at that time) stayed at the balcony of the office building of Chachoengsao Provincial Court in order to allow his subjects experience and admire their charisma and graciousness in an appropriate period of time before they went back to the palace (Tuanjai Charoenpong, 2017, p. 15).

This visit paid by the two kings of Thailand is monumentally regarded as a historic event for Chachoengsao Provincial Court and Chachoengsao Province.

Sothornwararam Worawiharn Temple and Sothorn Buddha Image

Sothornwararam Worawiharn Temple, generally known as Wat Sothorn, is located in Maruphong Rd, Namueang Sub-district, Mueang District, Chachoengsao Province. Wat Sothorn, covered a total area of 21 *rais* and 42 square *wah*, is situated 2 kilometers far from the city market.

Historically, Sothorn Temple was established during the late-Ayutthaya Period. Initially, temple was merely a local temple, named '*Wat Hong*', literally means a temple of swan, because there was a *Sao Hong*, the tall post with a swan figure on the top, outstandingly

appearing in the area of the temple. Later, the swan figure was blown down by the storm and the local people hung a flag (Thong in Thai) instead of the swan figure. By this, the original name of the temple 'Wat Hong' was changed as 'Wat Sao Thong'. Subsequently, the name of the temple was changed again as 'Wat Sao Thong Torn' because the storm broke the post into two pieces. Incidentally, when Sothorn Buddha Image or Luang Phor Sothorn had been enshrined at this temple, the name of the temple was changed as 'Wat Srisotorn'.

Initially, the name of the temple, Wat Srisotorn', was spelled as 'Sotorn' (โสทร), not 'Sothorn' (โสธร) as it is at the present time. When King Chulachomklao (King Rama V) had visited this temple, he sent a letter to King Mongkutklao (with the rank of the Crown Prince at that time) to apprise his son of 'Wat Sotorn', now its name has been changed as 'Wat Sothorn'. Etymologically, the word 'Sothorn' means 'purity' or 'sacredness'. The name of the temple is probably derived from the characteristics of the sacred, gorgeous Sothorn Buddha Image. Moreover, some scholars mentioned that 'Sothorn' is an auspicious name: 'So' (โส) is believed as a holy word which can prevent all kinds of suffering, grief, ailment and harm; 'Th' (ธ) stands for power and might; 'R' (ร) stands for great popularity among deities and human beings. Incidentally, in 1915, when H.H. *Somdet Phramahasamanachao Kromphraya Vajirayanavarorasa* came to inspect the ecclesiastical affairs in Chachoengsao province, he visited Wat Sothorn and made a judgment on the name of the temple that "the name of Wat Sothorn wasn't simply named by an unknowledgeable man because it's a melodious and meaningful".

Due to Sothorn Temple is situated at the cape; it is astrologically believed a good and auspicious location which is suitable for a preservation of Buddhism. According to Chinese belief, such an excellent location of the temple is called 'a place of the dragon'. It is astrologically predicted that if the place is enshrined by the Buddha image, the greatness and sacredness will be brought to the place. Also, the Buddha image will protect the city and perpetuate Buddhism. This is probably why Sothorn Buddha Image accepted an invitation to be enshrined at this temple during the end of the second month to the beginning of the third month in the lunar calendar as appeared in the legend.

In the past, Sothorn Temple was merely a common temple. Under the command of the King IX, the temple was subsequently upgraded as the third-level royal temple with the

attached name 'Varaviharn'. Therefore, the full name has been formally known as 'Sothornwararam Worawiharn Temple' (Chachoengsao Province, 2011, pp.69 -70).

Currently, there is a new Uposatha, a Buddhist monastic hall, constructed in the applied Rattanakosindra style in 1992. The new Uposatha is decorated with the Thai style four-gable roof. The five-tear royal umbrella made of 77 kilograms of real gold has been decorated at the center of the roof. Moreover, the floor of Uposatha is paved by marble tile from the city of Carrara, Italy. Thus, it is possibly regarded as the most magnificent and most gorgeous Uposatha for the Buddhists around the world. Importantly, this sacred temple is considered one of important temples in the reign of King Rama IV because the construction of the Uposatha is initiated by King Rama IX (Under His Graciousness. (2006). Wordpoint Com. Ltd. Chachoengsao. pp. 35 -41). On 3 June 1966, H.M. King Bhumibol, H.M. Queen Sirikit, and H.R.H Princess Ubolratana came to Sothorn Temple to preside over the state ceremony of Vesak Day and made a circumambulation around the Uposatha. At that time, H.M. King Bhumibol talked to Ven. Phrarajbuddhirangsi (Sgt. Jeam Kullavanich, the Abbot of Sothorn Temple, as follow:

" [I have] intended to pay homage to the Sothorn Buddha Image since long time ago. Why has the Uposatha of the Sothorn Buddha Image been constructed with incompatibility of the glory and dignity of the Buddha Image? Renovated the Upsoth ..."

Simultaneously, H.M. King Bhumobol mentioned the development of the school and slum in front of the Uposatha for the sake of the Sothorn Buddha Image. By this, H.M. King Bhumibol kindly gave back a sum of 95,921 Baht, his subjects had presented him, to the temple in order to use for school improvement.

However, the temple had not followed the royal thought yet. On 20 November 1969, when H.M. King Bhumibol came to preside over the opening ceremony for the school building at Buddhasothorn School, he mentioned the construction of the Uposatha to the abbot again. Moreover, in 1985, H.M. King Bhumibol visited Sothorn Temple again and mentioned a construction plan of the Uposatha as follow:

"... I wish the construction of Uposatha as the miracle of my reign and last for centuries, millenniums. This Uposatha is magnificently gigantic. If the construction is completely finished, it will be great and become a landmark..."

On 19 January 1988, H.M. King Bhumibol, together with H.R.H. Princess Sirindhorn, came to preside over the foundation stone laying ceremony of the new Uposatha. Also, he planted a cannonball tree in front of the Uposatha. Afterwards, Ven. Phrabhramagunabhorn (Cirapunno, Sgt. Jeam Kullavanich) submitted a formal letter to H.M. King Bhumibol “to present the Uposatha of Sothorn Temple the king as the royal Uposatha of King Rama IX.

On 5 September 2006, H.M. King Bhumibol, along with H.R.H. Princess Sirindhorn, came to preside over the gold-royal-umbrella-lifting ceremony at the Uposatha of Sothorn Temple again.

H.M. King Bhumibol, is excellently endowed with great wisdom and incomparable ability. He plays a pivotal role in preserving and continuing arts and culture for society. Incidentally, the sacredness of the Sothorn Buddha Image considerably draws waves of pious Buddhists, in both Thailand and abroad, to pay homage to the Sothorn Buddha Image himself.

Watsothornwararamworaviharn School

Watsothornwararamworawiharn School was established by Luang Amnuaysilapasatra, Chief Education Officer of Prachinburi Circle, on 1 July 1924. At that time, the school was named ‘Watsothorn School’ and was under supervision of Ammart Khunabhiramchanya, Principal of Prachinburi - Chachoengsao Rungsarit Circle Boarding School. Educational management of the school was done in a sermon hall of Sothorn Temple; and there were only two teachers in a school: Mr. Nguan-Hog Jeamart and Mrs. Chawee Singhaseni.

On 1 May 1923, Watsothorn School was transferred from a provincial school to be Namueang Sub-district 1 local school (Watsothorn Shool) and the school provided education in accordance with the primary school curriculum.

On 20 October 1936, Watsothorn School was affiliated with Mueang Chachoengsao Municipality and the school was named ‘Municipality 3 Watsothorn School’ and the school provided education in accordance with The Ministry of Education.

Due to the fact that Wat Sothorn School was located in a municipality area, close to the Office of Chachoengsao Provincial Organization for Educational Improvement and Promotion, Watsothorn School was assigned to be a teaching experiment school in accordance with new education in 1951. By this, there were many teachers and experts, both domestically

and internationally, joining hands in giving advices and supervising a school educational system. It brought about management advancement and success to the school, causing requests for visit study by numerous schools.

On 1 May 1953, Wahtsothorn School had a knock down building (meeting hall) and the classroom building was renovated afterwards.

On 27 June 1954, Watsothorn School started the construction project of a new classroom building and it was completely and permanently constructed on 27 February 1955. The new classroom building was used on 1 March 1955.

In 1960, Watsothorn School was affiliated with the Network of Educational Improvement and Development Project (NEIDP). The school was offered a monetary support from NEIDP and teacher assistants were sent from USOM. Moreover, the school management was continuously advised by coordinators from the Central Educational Development Center.

On 20 April 1965, Ven. Phra Phrabhramagunabhorn (Phra Buddhirangsi at that time), Abbot of Sothornwararam Worawiharn Temple, thoroughly inspected the whole vicinity of the temple, especially an area of Watsothorn School. He perceived that Watsothorn School was located in a congested riverfront area because there were 20 teachers affiliated with Elementary Education Department, Ministry of Education and 894 students from kindergarten to grade 7. Due to the insufficiency of classrooms, students had to crowdedly stay together in a meeting room. Furthermore, the school was full of garbage and sewage. By this, Ven. Phra Phrabhramagunabhorn initially solved these problems by construction of an impermanent classroom building with four classrooms. However, the classroom building was not adequate to serve the increasing number of students. Afterwards, he planned to enlarge and decorate the area of the classroom building. Unfavorably, his intention was not accomplished because the whole area of the school was actually in a confined space. Moreover, the front area of the school was adjacent to Bang Pakong River, causing a riverbank erosion. This problem was possibly not to be solved. By this, Ven. Phra Phrabhramagunabhorn considered the construction of new classroom building and he decided to purchase a piece of land, with a total area of 18 rai, in the north of the temple.

Subsequently, H.M. King Bhumibol, H.M. Queen Sirikit and H.R.H. Princess Ubolrattana kindly visited Sothorn Temple. On this occasion, H.M. King Bhumibol kindly gave back a sum of 95,921 Baht, which his subjects had presented him for charitable purposes, in order to use

for school development. Afterwards, more loyal subjects cooperatively contributed in purchasing more piece of land, causing the total area of the school had been enlarged to 30 *rai*, 3 *ngan*, 61 square *wah*. The construction of the school started at the beginning of August, 1967. The construction comprised a Thai style three-floor building, 10 meters wide and 80 meters long, with 30 classrooms. The space under the building was kept for a three-meter-deep water tank. When a construction had been completed, Watsothorn School formally sent a permission letter to H.M. King Bhumibol in order to ask permission to use the royal monogram of H.M. King Bhumibol, i.e. ‘ภปร’ and to enshrine it at the main garble of the new school building. Also, the school asked a royal kindness and permission to use a the name ‘Watsothornwararamworawiharn School’ as a new name of the school as well as to preside over the opening ceremony for the new building on 20 November 1969.

In 1969, Ven. Phrabhramagunabhorn (in the title of Phradhammasenani at that time) sent a permission letter to The Ministry of Education to ask permission to conduct an educational management for a grade 7 level. Although a formal permission had not been replied yet, the Buddhasothorn School allowed students, who completed their study from grade 6 from Watsothornwararamworawiharn School, to further their study at grade 7 on 20 June 1970. At that time, there were 2 classrooms for grade 7 students. There were 54 grade seven students altogether: 29 male, 25 female. Afterwards, according to a formal letter No. CH23/8923, dated 15 June 1970, the Ministry of Education officially declared to recognize the school as a public junior high school. Incidentally, Watsothornwararamworawiharn School, a new junior high school, had used buildings and area of Watsothorn School for educational management, Principal of Watsothornwararamworawiharn School was appointed as Acting Principal of Buddhasothorn School as well.

In 1979, Ven. Phrabhramagunabhorn (Cirapunno, Sgt. Jeam Kullavanich) constructed two adjacent school buildings with 72 classrooms altogether. The main objective of the building construction was to celebrate the 200th anniversary of the Metropolis of Rattanakosin and the Chakri Dynasty. By this, Ven. Phrabhramagunabhorn formally sent a permission letter to H.M. King Bhumibol to use the royal monogram ‘ภปร’ to enshrine at the main gable of the new school building on 19 August 1979. A year later, Watsothornwararamworawiharn School was transferred from Department of General Education, Ministry of Education and affiliated with Office of the National Primary Education Commission, Ministry of Education.

In 1983, Buddhasothorn School was granted by the Ministry of Education to provide educational opportunity for senior high school students.

On the auspicious occasion of 60th anniversary of H.M. King Bhumibol, Buddhasothorn School constructed a multipurpose building, which was used for library and museum, to present to H.M. King Bhumibol. The details for the multipurpose building were as follows:

The first floor: It was the hall for student meeting, Buddhist clergy meeting, and events.

The second floor: It was used for a library for students and people in general.

The third floor: It was used for a museum in which many invaluable antiques were preserved inside for study. Incidentally, on 19 January 1988, H.M. King Bhumibol came to preside over the building opening ceremony, as Ven. Phrabhramagunabhorn had initially intended.

Ven. Phrabhramagunabhorn (Cirapunno, Sgt. Jeam Kullavanich) wanted to integrate Watsothornwararamworawiharn School and Buddhasothorn School into one unit for unity in terms of academic management and activity arrangement as well as virtue and ethical cultivation for students. One more reason, the two schools were closely located in the same area.

On 13 December 1990, the School Integrating Committee was appointed in order to solve the legal problems and obstacles on school integration. Eventually, without amendment, the guideline of the school integration appeared in a form of “the project on school integration between Buddhasothorn School and Watsothornwararamworawiharn School ”. On 13 September 1992, as the principled had been purposed by the Ministry of Education, it was agreed by the Cabinet that Buddhasothorn School and Watsothornwararamworawiharn School should be integrated as one unit. The integrated school was named ‘**Bhuddasothorn School**’ and it was under a supervision of Department of General Education. Buddhasothorn School provided a special form of instruction for both primary and secondary levels (Watsothornwararaworawiharn School, 2015, (online) retrieved on 16 June 2017).

.....

Huasai Temple (Piamnigrodharam Temple)

Huasai Temple (Piamnigrodharam Temple) is located, on the eastern bank of Bangpakong River, Moo 1, Huasai Sub-district (formerly Ku Mon Sub-district), Bangkhla District, Chachoengsao Province. It covers a total area of 13 *rai*, 3 *ngan*, 42 square *wah*. In 1957, Phrakhru Pin Bhuddasaro, an ex-abbot, consulted with temple benefactors and the temple committee about the construction of new Uposatha, a Buddhist monastic hall. The construction of Uposatha was relied on donations in various events, i.e. the annual *Kathin*- cloth merit-making ceremony, the *Phapa* robe-offering ceremony and annual religious activities.

On 24 March, 1971, H.M. King Bhumibol, together with H.M. Queen Sirikit, came to preside over the *Luknimit*-rattan-string-cutting ceremony at the Uposatha of Huasai Temple (Piamnigrodharam Temple) [*Luknimit* is a round stone buried in the ground to mark the Buddha's sacred limits]. (Phramaha Snga Virappanyano, interviewed on 16 May 2016 at Huasai Temple)

Wathuasai School

Wathuasai School was established on 25 September 1930. Initially, the students had to study at the sermon hall of Huasai Temple. Due to increasing number of students, the sermon hall became insufficient and inconvenient by combination of factors. By this, Mr. Banyen Tiyarat, Principal, called for local people's participation to build a four-classroom building in the vicinity of Huasai Temple. The construction of the classroom building was successfully completed because of a monetary support of 4,000 Baht by the government, and 3,000 Baht from people in general. In 1968, the classroom building became dilapidated and the number of students had rapidly increased, Wathuasai School had to rely upon the sermon hall of the temple as before. For this reason, Mr. Thaem Sunthornseni, Principal, proposed a budget request for construction of a 019-modelled building to Department of Provincial Administration, Ministry of Interior. In this regard, Phramaha Snga Virappanyano, a Buddhist monk at Wattheptsirindravas, Bangkok, coordinated to request support and assistance from the Division of Local Education, Department of Local Administration. Finally, the school was granted for a 255,000 Baht budget. Afterwards, a tender-winner company

started to construct the 019-modelled building with 12 classrooms, 2 floors. At first, the second floor was built with wood and contained six classrooms according to the budget. Later, Phramaha Snga Virappanyano requested a monetary support of 240,000 Baht from H.E. Prime Minister, in charge of Chairman of Executive Board of the Government Lottery Division, for continuing construction of more six classrooms. The Government Lottery Division granted the budget as requested through the Department of Local Administration; the school building was completed (Phrakrudhammatipacarn, n.d.). Also, people in general participated in offering a financial support of 78,256 Baht as subsidy. On 14 March 2514, at 3.00 pm, H.M. King Bhumibol and H.M. Queen Sirikit came to open the new classroom building (Virapanyanusorn). Also, he planted a golden shower tree (Rajapruek tree) and the queen planted a Jacaranda tree in front of the classroom building. (Phramaha Snga Virappanyano, interviewed, 16 May 2016 at Wathuasai).

.....

Mr. Prasit Kanchanawat's House

(Ex-Parliament President and Ex-President of the House of Representative)

On 31 October 1971, H.M. King Bhumibol and H.M. Queen Sirikit visited Mr. (Ex- Parliament President and Ex-President of the House of Parliament) at his house in Bang Khanak Sub-district, Bangnamprieo District, Chachoengsao Province. Formerly, Mr. Prasit Kanchanawat was in the executive team of Bangkok Bank and used to be in the position of Chairman of the Board of Bangkok Bank. Interestingly, he was named by the newspapers of his times as 'a man who opens the gate to China' or 'Kissinger of Thailand'. Played an important role in building up relationship between Thailand and China, causing the signing of the diplomatic contract between the two Countries on 1 July 1975, Mr. Prasit Kanchanawat was also esteemed by The Nation daily newspaper as 'a man of the year 1971'. Moreover, he resolutely devoted himself for public charity and public benefits in various positions, e.g. the Chairman of Local Education Foundation, Department of Provincial Administration; the Chairman of Public Health and Medical Foundation; Vice Chairman of Chin Sopholpanich Foundation; Committee and Chairman of Sub-committee on funding of Somdej Phrayuparaj Hospital. Moreover, Mr. Prasit Kanchanawat participated to subsidize for the construction of the building

of Cultural Center and Local Academic Center, Rajabhat Rajanagarindra University, Bangkokla Campus (Aphiwat Wannakhorn, 1997, pp.217-223).

.....

Prince Marupongsiriphat's Mansion (the Residence of Chachoengsao Governor)

Prince Marupongsiriphat's Mansion is located in Namueang Sub-district, Mueang District. Formerly, this princely residence is the official residence of Chachoengsao Governor and it is currently Chachoengsao City Museum. Likewise the old building of the Chachoengsao City Hall or the Parchinburi Circle Hall, Prince Marupongsiriphat's Mansion is historically significant.

In the reign of King Rama V, Thailand (formerly known as Siam) had led by a politics-leading-military-force policy. H.M. King Rama V intelligently changed the old regime of *Catusadom*, the four pillars of ministries i.e. civic affairs, palace affairs, financial affairs, and agricultural affairs, to the new regime of *Tesapibal*, a regional administrative organization. By this, Chachoengsao was the location of Prachinburi Administrative Circle Hall; Prince Marupongsiriphat was appointed to be the Governor in those days.

Prince Marupongsiriphat's Mansion, a two-story wooden house, was built in order to use as an official residence of *Samuhatesapibal*, Governor. Interestingly, Prince Marupongsiriphat's Mansion was probably regarded as the first step of the construction of 'government officers' house' in Chachoengsao Province.

Moreover, H.M. King Chulachomklao used to stay overnight twice at this princely mansion during his 2 visits in Chachoengsao. His visitation could be perceived in the portrait of H.M. King Chulalongkorn; it was kindly given during his first visit with his hand writing "for the official residence of the Governor of the Prachinburi Circle (Chachoengsao City) as a token of appreciation. I had been immensely comfortable here during 24 -29 January R.E. 126 (2450 B.E.)" (Subcommittee of the Booklet of Culture, Historical Development, Uniqueness and Local Wisdom in Chachoengsao Province, 2000, pp.90-91)

On 19 October 1973, H.M. King Bhumibol, H.M. Queen Sirikit and H.R.H Princess Sirindhorn sojourned at Prince Marupongsiriphat's Mansion and used it as their workplace. By this, this mansion or the residence of the Governor became an extremely important place for administration and relationship between the monarch and Chachoengsao City from the past

to the present. On Thursday, 9 March 2017, Chachoengsao Province performed an oblation ceremony and a foundation-stone laying ceremony for Buddha Sothorn Hall, Chachoengsao City Museum (Prince Marupongsiriphat's Mansion) in order to establish a historical museum as a new learning center of Chachoengsao.

.....

Chachoengsao Red Cross Office and Chachoengsao Blood Donation Center

Chachoengsao Red Cross Office was established according to the policy of the Thai Red Cross Association. With purpose to be an agent of Thai Red Cross Association, Chachoengsao Red Cross Office operated on 27 January 1961. Its responsibility was to closely and promptly alleviate local people's sufferings and disasters in the area of Chachoengsao Province. It was established to support Thai Red Cross Association to successfully complete its missions. Incidentally, the committee considered a plan to build an operation building for **Chachoengsao Red Cross Office**. Initially, a sum of 22,000 Baht as an initial money was donated by kind-hearted people. On 3 February 1969, a meeting was held for construction planning of Chachoengsao Red Cross Office.

The committee rented the area of 1 *rai* and 1 square *wah* from the state property from the Treasury Department for construction and asked the approval a 247,000 Baht subsidy, donated by dealers of the government lottery in Chachoengsao, to build Chachoengsao Red Cross Office. Also, the committee assigned Prof. Dr. Rachata Kanchanavanich, Professor of Faculty of Architecture, Chulalongkorn University, to draw a building plan and calculate a cost of construction. In the meantime, more donations were continuously made. Anyway, it was much insufficient to cover a cost of construction. When H.M. King Bhumipol heard this matter; he kindly subsidized a sum of 261,500 Baht, which he had been presented by his loyal subjects when he had presided over the building opening ceremony at Watsothornwararam School on 20 November 1969, to build the Red Cross Office and the Blood Donation Center. In this regard, the total amount of money from H.M. King's subsidy, people's donation and annual functions were 1,161,110 Baht altogether. Chachoengsao Red Cross Office performed a stone foundation laying ceremony on 27 December 1970 to present as an act of charity to H.M. King Bhumibol in the month of his birth. On Friday, 19 October 1973, H.M. King Bhumibol and H.M. Queen Sirikit came to preside over the opening ceremony of the

Chachoengsao Red Cross Office and the Blood Donation Center. Afterwards, he came to the official residence of the Chachoengsao Governor. (Aneck Priyanont, et al, 1973)

Apparently, activities and operation of the Chachoengsao Red Cross Office are prosperous and widespread due to the boundless and gracious kindness of H.M. King Bhumibol and H.M. Queen Sirikit; both of them are the Patron and the Vice Chairman of the Thai Red Cross Association. Importantly, the King and the Queen are the cherished ones and the center of minds of the Red Cross parties across Thailand.

.....

Khao Hin Sorn Royal Development Study Center Ignited by the Royal Initiative Idea Khao Hin Sorn Sub-district, Phanomsarakham District, Chachoengsao Province

General Background

◆ On 26 August 1998, H.M. King Bhumibol, King Rama V, granted an audience to the Chairman of the Special Committee for Coordination of the Royal Projects Ignited by Royal Initiative Idea (Gen. Chatichai Choonhavan), seminar attendants and concerned officers at Dusidalai Hall in order to receive his royal policy on the following operations of the project. In this regard, H.M. King Bhumibol remarked the general background of Khao Hin Sorn Royal Development Study Center as follow:

“The study center at Khao Hin Sorn was the first study center. Thus, the outcomes of this study center might be very little because of landscape restriction. Later on, the concept of this study center had been widespread...” (History of Khao Hin Sorn Royal Development Study Center Ignited by the Royal Initiative Idea. 1999)

Regarding an initial background, H.M. King Bhumibol graciously talked to the audience that:

“According to the beginning history the development study center, it was initially started at Khao Hin Sorn study center...”

“...Historically... it originally covered the area of 264 *rai*. The area was presented to the King by a village headman for “the construction of the royal mansion” at the foot of Hin Sorn Hill by Hin Sorn Temple in 1977.

Initially, I had to search where exactly it was. At last, I found that it appeared in the map of Khao Hin Sorn (Map I: 50,000 official record of 4236 I, II, 5336 III, IV). After I received that piece of land, I kept thinking for two years in order to search that how the area was. Coincidentally, I finally found that area at the upper corner of the map. By this, I put four maps together to study carefully where that area was exactly located. Afterwards, I asked the land owner whether he would consent if the land would be used for agricultural study center, not for the royal mansion as he had intended at an earlier time...”

Khao Hin Sorn Royal Development Study Center Ignited by the Royal Initiative Idea is the first development study center. It was established on 8 August 1979. Its total area covers 1,895 *rai*: 1,240 *rai* was presented to the king by local people and the rest was royal property of 655 *rai*, adjacent to Khao Hin Sorn Royal Development Study Center, which the king kindly gave for area of study, research and agricultural development. Currently, there are 15 villages surrounding the development study center. The villages, with the total area of 113,214 *rai*, are situated at the area of Joan Basin at Khao Hin Sorn Sub-district and Koa Khanon Sub-district. Moreover, the development study project covers the more area of 84 *rai* which local people in Khao Hin Sorn Sub-district and Ban Song Sub-district, Phanom Sarakham District, presented to the king. (Khao Hin Sorn Royal Development Study Center Ignited by the Royal Initiative Idea, 2013)

This royal project was established an agriculture development complex center. Also, it was emphasized on improvement and revival of natural resources, i.e. soil and water, for abundance because this area had been deforested and diluted soil nutrients by dry crop plantation, causing the problem depleted soil. (Office of Special Committee for Coordination of Royal Projects Ignited by the Royal Initiative Ideas, 2004, pp. 4-5). Most of the area was sandy soil and abundant rainy in a short period of time, i.e. 1,200 millimeters per year and sometimes over 60 millimeters within an hour. However, soil could absorb water for only 30 millimeters; the rest flowed along the soil surface, causing soil erosion. This phenomenon resulted in a loss of soil nutrient abundance; most area could not be agriculturally used. (Office of Special Committee for Coordination of Royal Projects Ignited by the Royal Initiative Idea, 2004, p. 37).

In this regard, H.M. King Bhumibol kindly advised for soil rehabilitation for sustainable development and livelihood. The activities for development were recommended like the use of green manure, planting legumes as ground cover, the pest prevention by natural method,

the study on suitability of land exploitation for fruit tree planting, forest restoration, animal breeding promotion, pasture management, the cattle buffalo bank for farmers, promotion on farmers' cooperative system for income security (Office of Special Committee for Coordination of Royal Projects Ignited by the Royal Initiative Ideas, 2004, p. 4).

The development study center is an academic learning source for agricultural development. Importantly, the study outcomes will be passed on to farmers for their livelihood as H.M. King Bhumibol remarked as follow:

"...the study center acts as a living natural museum. In other words, the study center is summary of development outcomes in order that people can use them as an actual lesson for their benefits of life..."

Currently, Khao Hin Sorn Development Study Center Ignited by Royal Initiative Idea becomes a modeled center for agricultural development in various forms. Due to H.M. King Bhumibol's unfathomable kindness, his initiation and problem solving guidelines tangibly brings about the ultimate benefits among local people in Chachoengsao and farmers across Thailand.

◆ Historical inscription of Khao Hin Sorn Development Study Center

On 8 August 1979 at 01.20 pm., H.M. King Bhumibol, together with H.R.H Princess Sirindhorn and H.R.H Princess Chulabhorn, departed Chitralada Royal Villa, Dusit Palace and came to preside over the monument opening ceremony of King Pinklao. Also, H.M. King Bhumibol came to Ban Khao Hin Sorn agricultural study center and visited his numerous subjects, who had waited to esteem his graciousness and charisma, in Phanom Sarakham District, Chachoengsao Province.

H.M. King Bhumibol arrived at Ban Hin Sorn, Moo 2, Khao Hin Sorn Sub-district, Phanom Sarakham District, at 03.00 pm., and kindly granted people to take his audience and present money to contribute to a charity fund started by the king. In this regard, H.M. King Bhumibol kindly gave back to Mr. Sujin Kittiyarak, Governor of Chachoengsao, to use for the Agricultural Study Center of Phanom Sarakham District.

Incidentally, H.M. King Bhumibol kindly went to see and hear his subjects. Later, came back to his royal car and came to the Agricultural Study Center of Phanom Sarakham District.

Thereat, Mr. Tiwa Poolsombut, Chief District Officer of Phanom Sarakham, briefed the opening remark and led Mr. Ouan Chaite, Village Headman of Moo 2, Khao Hin Sorn Sub-district, and other local people who intentionally presented a piece of land to the king, to have an audience with the king. They were as follows:

1. Mr. Chomtroo Chaite
2. Miss Lim Chaite
3. Mr. Daeng Suriya
4. Mr. Chao Phongsisai
5. Mr. Mool Kaewpumhaeng
6. Mr. Eiaw Supata
7. Mr. Tongyoo Owattana

H.M. King Bhumibol conversed with those who had presented the land to him as it appeared in his speech as follows:

“... [I] immediately asked them whether they agreed if the land would be used for an agricultural study center, not for the royal mansion. They replied me that they were glad. By this, the establishment was started there ...”

Afterwards, H.M. King Bhumibol kindly talked with government officers of Ministry of Interior and those of Ministry of Agriculture and Cooperative on the significance of a careful soil survey for an appropriate space division to serve the interested people’ educational tours on irrigation, agriculture, animal husbandry and demonstration of household industry.

In this regard, H.M. King Bhumibol kindly gave his recorded information and analyzed a myriad of problems of study centers to the Office of Special Committee for Coordination of Royal Projects Ignited by the Royal Initiative Ideas on 19 June 1997 at Kai Klangwon Palace, Prachuab Kirikhan Province (Office of Special Committee for Coordination of Royal Projects Ignited by the Royal Initiative Ideas, 2004, pp.32-33).

For Khao Hin Sorn Development Study Center, H.M. King Bhumibol kindly talked about problems and solution guidelines as follows:

“The first problem: Khao Hin Sorn Development Study Center, Phanom Sarakham District, Chachoengsao Province: In 1979, the deforestation for dry crop plantation like corn

and cassava caused problem of depleted soil. Soil would change to be sandy soil in summer; monsoon storm caused soil erosion in rainy season.

Later, on 21 July 1980, H.M. King Bhumibol, together with H.R.H. Princess Sirindhorn, came to this study center and granted for establish a herbal forest garden. Also, he kindly planted a Bhodi tree and a *Kalapapruk* tree, (*Cassia Bakeriana*) in the area of Khao Hin Sorn Development Study Center.

On 3 August 1981, H.M. King Bhumibol, along with H.M. King Mahavajiralongkorn when he was H.R.H Prince Mahavajiralongkorn at that time, H.R.H Princess Sirindhorn and H.R.H Princess Chulabhorn, came to follow up the operation and progress of Khao Hin Sorn Development Study Center Ignited by Royal Initiative Ideas.

On 24 August 1982, H.M. King Bhumibol, together with H.R.H Prince Mahavajiralongkorn, H.R.H Princess Sirindhorn and H.R.H Princess Chulabhorn, came to follow up the operation and progress of Khao Hin Sorn Development Study Center Ignited by Royal Initiative Idea. Also, he kindly allowed his subject people to present “Rama’s Pavilion” as the royal pavilion.

Later, on 22 August 1984, H.M. King Bhumibol, along with H.R.H Princess Sirindhorn, came to follow up the operation and progress of Khao Hin Sorn Development Study Center. Simultaneously, Satake Engineering Company presented the rice mill machine for this development study center. Also, on 23 April 1997, H.M. King Bhumibol, along with H.R.H Princess Sirindhorn, came to follow up the operation and progress of Khao Hin Sorn Development Study Center again

Irrigation Project in the Area of Sanam Chaikhet District

The irrigation project in the area of Sanam Chaikhet District, Chachoengsao Province, was the royal project ignited by H.M. King Bhumibol’s initiative idea. On 22 April 1982, this project was launched in the area of irrigation project, with a total area of 20,000 *rais*, to help the poor people to permanently live and earn their living. By this, they could make a living until posterity; but they could not own the land title. This royal project could help for soil and forest conservation as well as restrain forest invasion and deforestation. Moreover, H.M. King Bhumibol initiated and proposed Royal Irrigation Department to conduct a reservoir

construction project at the *Rabom* Canal Basin which was a tributary of *Talad* Canal. Interestingly, when the reservoir was completely constructed, it would be a freshwater fish breeding ground and the water course for agricultural areas and consumption. (The Irrigation Project in the Area of Sanam Chaikhet District, Chachoengsao Province: Online. 2017)

.....

Bang Pakong Power Plant

Thailand has found the sources of natural gas in the Gulf of Thailand and exploited since 1981. To replace the imported expensive fuel oil, natural gas has been used as fuel for electrical energy production and industrial factories. At the same time, Thailand had to encounter with the oil price fluctuation in world market. Thus, Thailand is risky in energy security. Bang Pakong Power Plant is Thailand's first power plant in which natural gas is used as fuel in response to the government policy.

Located at the left bank of Bang Pakong River, Bang Pakong Power Plant is situated in No. 4, Moo 4, Ta Kham Sub-district, Bang Pakong District, Chachoengsao Province. Bang Pakong Power Plant, covers the area of 1,134 *rai*, is about 11 kilometers away from the mouth of Bang Pakong River or about 2.5 kilometers northwards away from a bridge crossing Bang Pakong River.

From the past to the present, the construction and development process of Bang Pakong Power Plant can be classified into three stages as follows: (Bang Pakong Power Plant, n.d., pp.2-5)

Stage I: The construction process of the power plant started in 1979 and terminated in 1984. The construction consisted of 2 thermal power plants with power generation capacity of 550 MW and 2 combined cycle power plants with power generation capacity of 765 MW.

Stage II: The construction process was started at the end of 1988 and terminated in October 1993. The construction consisted of 2 thermal power plants with power generation capacity of 600 MW and 2 combined cycle power plants with power generation capacity of 657 MW.

Stage III: According to Thailand's power development plan (PDP 2004), it has determined that more powerhouses should be built for national security. By this, the cabinet approved Electricity Generating Authority of Thailand to build the Bang Pakong Combined Cycle Power Plant (phase 5) with power generation capacity of 657 MW. This project started in July, 2006 and it completely terminated in September, 2009.

In 2009, Electricity Generating Authority of Thailand discharged two combined cycle power plants, e.g. plant I and plant II, because they had been exploited for a long time. By this, Bang Pakong Power Plant, with the total installed capacity of 3720.3 MH, became Thailand's largest generating source of electrical energy.

On 8 January 1985, H.M. King Bhumibol, together with H.R.H Princess Sirindhorn, came to preside over the opening ceremony for Bang Pakong Power Plant in Bang Pakong District, Chachoengsao Province. H.M. King Bhumibol's visitation brought about delight and appreciation for the king's kindness among local people and officers of Bang Pakong Power Plant who had waited to have an audience with the king on that day.

References

- Academic Division of Khao Hin Sorn Development Study Center. (2013). Khao Hin Sorn.
- Aneck Pariyanon et al. (1973). **Commemoration of Opening Ceremony for Red Cross Office and Blood Donation Center of Chachoengsao**. Bangkok: Krung Siam Press.
- Apiwat Wannakorn. 1997. **Prasit Kanchanawat: Think, Say, Write**. Bangkok: Yellow Printing.
- Bang Pakong Power Plant. (2017). **Bang Pakong Power Plant**. (Brochure). Chachoengsao: Bang Pakong Power Plant.
- Blood Donation Center, **Chachoengsao Province**. Bangkok: Krungsiam Printing.
- Buddhasothorn School. (2015). **History of Buddhasothorn School** [online] Retrieved on 16 June 2017 from <https://www.wstr.ac.th/home/index.php/2015-07-09-12-39-02>
- Chachoengsao Province. (2012). **Celebration on the Auspicious Occasion of H.M. the King 7th Cycle Birthday Anniversary, 5 December 2011**. Chachoengsao: Leo Lancet.
- Chachoengsao Province. 2006. **Royal Visitation in the City of Chachoengsao, Under the King's Graciousness**. Chachoengsao: Workpoints Publishing.

Committee of Book Publishing for Historical Culture and Development, Uniqueness and Wisdom. (2000) **Historical Culture and Development, Uniqueness and Wisdom:** Kurusabha Ladprao Press.

Development Study Center Ignited by Royal Initiative Idea, Phanom Sarakham District, Chachoengsao

Golden Land from Royal Projects Ignited by Royal Initiative Idea. 2016. 18 October. Post Today. Special Page 2.

Irrigation Project in the Area of Sanam Chaikhet, Chachoengsao. 2017. Retrieved on 21 July 2017 <https://projects.rdpb.go.th/ideas/5656156819161088/single>

Office of Special Committee for Coordination of Royal Projects Ignited by the Royal Initiative Idea. (2004). **Museum for Life.** Bangkok: Office of Special Committee for Coordination of Royal Projects Ignited by the Royal Initiative Idea.

Office of Special Committee for Coordination of Royal Projects Ignited by the Royal Initiative Idea. (2009). **History of Khao Hin Sorn Development Study Center.** Bangkok: Office of Special Committee for Coordination of Royal Projects Ignited by the Royal Initiative Idea.

Phrakrudhamtipacara (n.d.). **Ancestor of Local People of Huasai,** Chachoengsao: Huasai, Bangkhla District, Chachoengsao Province.

Phramaha Sgna Virappanyano. Interviewe. Areeya Boontawee. Interviewer, at Huasai Temple, Bang Khla District, Chachoengsao Province on 14 November 2016.

Province. Chachoengsao: Khao Hin Sorn Development Study Center Ignited by Royal Initiative Idea.

Teunjai Chareonpong. (2017, 17 March). **Museum of Historic Throne, Chachoengsao Provincial Court.** Matichon, p. 15.

The 2nd Engineer Battalion, King's Guard. (2017). **Information on History of the 2nd Engineer Battalion, King's Guard.** Chachoengsao. The 2nd Engineer Battalion, King's Guard.

Wathuasai School. (2017). **History of Wathuasai School.** Chachoengsao: Wathuasai School, Bangkhla Sub-district, Chachoengsao.

Advisor Team

1. Asst. Prof. Dr. Duangporn Poopaka	President of Rajabhat Rajanagarindra University
2. Prof. Vichoke Mukdamanee	External Expert and Advisor
3. Asst. Prof. Chumsri Noppawong Na Ayudhaya	External Expert and Advisor
4. Asst. Prof. Laor Petcharat	External Expert and Advisor
5. Ajarn Wichai Pongmot	External Expert and Advisor

Contributor Team

1. Ajarn Dr. Jinda Nuangjumnong	Chairman
2. Ajarn Yothin Jeekanwarn	Vice Chairman / Photograph
3. Ajarn Areeya Boonthawee	Vice Chairman / Information Collecting and Compiling
4. Ajarn Wachirapong Maneenantiwat	Vice Chairman / Information Collecting and Compiling
5. Mr. Nattapanon Singyos	Vice Chairman / Proofreading
6. Mrs Karada Rostong	Finance
7. Miss Orrawan Lekchaum	Finance
8. Miss Thitirat Aneksuwankul	Document
9. Mr. Surapol Toseeda	Document
10. Miss Nuanla-or Anusit	Graphic Design/ Photograph
11. Mr.Kraisinchai Pachanawan	Photograph
12. Ajarn Dr. Kasempat Poolsawas	English Language Translator
13. Ajarn Xiaoxn She	Chinese Language Translator

前言

คำนำ

北柳皇家师范大学依据佛历二五四七年颁布的《泰国皇家大学法案》第七条之规定，将促进地方发展与振兴地方文化艺术制定为大学的重要使命之一。

《泰国皇家大学法案》第七条规定，皇家大学作为高等学府，应以促进地方发展，为国家培养知识型人才，振兴教育，弘扬地方智慧，创新工艺技术为己任，以维持社会长期稳定的发展。皇家大学有权对自然资源和环境资源进行管理、保护及合理利用。皇家大学以普及教育，鼓励学术研究，支持高等职业技术教育发展，为社会提供教学、科研及学术服务，继承、发展、创新科学技术，保护地方文化艺术，培养教师，提高教师的学术地位为目标。

在已故拉玛九世普密蓬·阿杜德国王的皇家火葬礼即将举行之际，北柳皇家师范大学地方文化艺术中心收集整理了生前巡视北柳府时所视察过的重要场所的信息，并编辑成册，以表达对拉玛九世普密蓬·阿杜德国王深深的思念以及沉痛的哀悼之情。拉玛九世普密蓬·阿杜德国王生前曾多次到北柳府视察工作和体察民情。编者出版此书的目的在于让北柳府人民永远铭记拉玛九世普密蓬·阿杜德国王的丰功伟绩，以北柳府曾多次留下过他的足迹为豪，继承并将拉玛九世普密蓬·阿杜德国王高瞻远瞩的理念发扬光大，这些理念将成为泰国发展道路上的指路明灯，指引泰国人民迈向更加美好的明天。

在此，我们要衷心的感谢索通寺住持威谦·希陆图诺大师、华赛寺住持萨阿·维拉办亚诺大师、帕谦彭伟盟芒卡然寺住持助理玛那·瑾年先生、索通寺帕比亚迪谭学校教师志愿者、泰国皇家卫队第二工兵营希索通军营的全体将士、考银松皇家发展研究中心、华赛寺学校、普塔索通学校、挽巴功发电厂、北柳府红十字会和血液中心、北柳府法院和北柳皇家师范大学校务处处长本通

·点巴瑟先生为本书的内容提供了大量素材，使得本书能顺利出版。我们还要特别感谢地方文化艺术中心的特聘专家顾问拉沃·佩查拉助理教授在百忙之中抽出时间对本书的各项内容进行了全面细致的检查。由于编者水平所限，在整理编辑方面如有错误之
处，敬请广大读者批评指正。

北柳皇家师范大学地方文化艺术中心
佛历二五六零年六月二十七日

序言

บทนำ

拉玛九世普密蓬·阿杜德国王是世界上在位时间最长的君主和国家元首，他是当之无愧的“王中之王”。在拉玛九世普密蓬·阿杜德国王在位的七十年时间里，他的足迹遍布了泰国的每一个角落，他全身心地爱自己的每一位臣民，他在泰国人心中拥有神圣地位，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王将永远留在每一位泰国人的心中。

北柳府的人民曾有幸多次朝拜驾临北柳府视察工作和体察民情的拉玛九世普密蓬·阿杜德国王，他在北柳府留下的足迹将深深的印在每一位北柳人的心里。

第一次：佛历二四八九年五月二十四日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王（当时的身份为拉玛八世的王弟）陪同拉玛八世在北柳府第二工兵营营地接受北柳府臣民的朝拜，这是他第一次驾临北柳府。之后拉玛九世普密蓬·阿杜德国王还在北柳府法院（现北柳府佛教协会所在地）主持了案件的审判工作。

第二次：佛历二五零九年六月三日（佛诞节），拉玛九世普密蓬·阿杜德国王与诗丽吉王后和乌汶叻公主到索通寺做佛事。

第三次：佛历二五一二年十一月二十日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王驾临索通寺学校主持新教学楼的启用仪式。

第四次：佛历二五一四年三月十四日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王与诗丽吉王后为华赛寺学校主持了新教学楼（维拉办亚诺颂楼）的启用典礼。启用典礼后，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王与诗丽吉王后又 在华赛寺（卞尼克拉塔兰寺）的主殿主持了神圣圆石的安放典礼。

第五次：佛历二五一四年十月三十一日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王与诗丽吉王后驾临位于北柳府挽南表县挽卡那区的巴希·甘加纳瓦（前泰国国会主席兼众议院主席）的府邸，对他进行了私人性质的探望。

第六次：佛历二五一六年十月十九日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王与诗丽吉王后为北柳府红十字会和血液中心的新办公地主持了启用典礼，之后下榻于北柳府府尹府邸。

第七次：佛历二五二二年八月八日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王在诗琳通公主与朱拉蓬公主的陪同下，前往拍农沙拉堪县出席拉玛四世纪念碑落成典礼，并接受了当地臣民的朝拜，其中有七位臣民向拉玛九世普密蓬·阿杜德国王敬献了总面积为二百六十四莱的土地，用于修建泰王的行宫，在泰王的要求下，这块土地最后被用于从事农业研究。

第八次：佛历二五二三年七月二十一日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王在诗琳通公主的陪同下参观了考银松皇家发展研究中心的野生草药园。

第九次：佛历二五二四年八月三日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王在拉玛十世玛哈·哇集拉隆功国王（当时的身份为玛哈·哇集拉隆功王子）、诗琳通公主和朱拉蓬公主的陪同下视察了考银松皇家发展研究中心，并向中心负责人了解了研究中心项目的进展情况。

第十次：佛历二五二五年四月二十二日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王与诗丽吉王后和诗琳通公主一同视察了北柳府沙南差曲县境内的水利项目，并在沙南差曲县佛会为僧人们作了演讲。

第十一次：佛历二五二五年八月二十四日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王在玛哈·哇集拉隆功王子、诗琳通公主和朱拉蓬公主的陪同下视察了考银松皇家发展研究中心，并向中心负责人了解了研究中心项目的进展情况。

第十二次：佛历二五二七年八月二十二日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王和诗琳通公主驾临考银松皇家发展研究中心，了解研究中心的项目进展情况。

第十三次：佛历二五二八年一月八日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王和诗琳通公主共同出席了北柳府挽巴功县挽巴功发电厂的投运典礼。

第十四次：佛历二五三一年一月十九日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王在诗琳通公主的陪同下到索通寺主持新大殿的奠基典礼。

第十五次：佛历二五三九年九月五日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王在诗琳通公主的陪同下主持了索通寺新大殿黄金顶的落成典礼。

第十六次：佛历二五四零年四月二十三日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王在诗琳通公主的陪同下驾临考银松皇家发展研究中心视察工作。

泰国皇家卫队第二工兵营

กองพันทหารช่างที่ ๒ รักษาพระองค์

佛历二四五一年，泰国军队取消了隶属于各师级编制中的工兵单位，在大城府成立了第二工兵团，任命甘烹碧亲王普拉查特叻·差亚卡叻上将为该团总指挥；佛历二四五九年，第二工兵团下设两个营级编制，分别为：第一工兵营-负责场地维修；第二工兵营-负责桥梁维修；佛历二四七零年，第三工兵团被合并到了第二工兵团，但仍保持两个营的编制，分别为：第二通信营和第二工兵营；佛历二四七五年，泰国军队将第二工兵营从第二工兵团中分离出来，由工兵署直接指挥。

佛历二四七六年，第二工兵营在巴腾·马拉坤少将的带领下离开大城府，到北柳府建立了新的营地；佛历二四九零年，第二工兵营的营地被泰王赐予“希索通军营”的称号；佛历二四九三年，第二工兵营转由第一工兵署管理；佛历二四九六年，在拉玛九世普密蓬·阿杜德国王的洪恩厚泽下，第二工兵营正式成为泰国皇家卫队中的一员，同年，泰王赐予泰国皇家卫队第二工兵营象征荣誉的军旗，并授予第二工兵营在军服上印“ภปร.”（泰国皇家标志）的权利。

佛历二五零四年，泰国皇家卫队第二工兵营转由骑兵师管理；佛历二五二一年至今，泰国皇家卫队第二工兵营由泰国皇家卫队第二步兵师直接指挥。佛历二五五七年十二月七日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王任命玛哈·哇集拉隆功王子（现为拉玛十世）为国王代表，在玉佛寺大殿及大皇宫内的授旗仪式上赐予泰国皇家卫队第二工兵营印有“泰国皇家卫队第二工兵营”的新军旗。这就是泰国皇家卫队第二工兵营的发展史。

荣誉史

佛历二四九六年，在拉玛九世普密蓬·阿杜德国王的洪恩厚泽下，第二工兵营正式成为泰国皇家卫队中的一员，隶属于泰国皇

家卫队第一工兵署，同年一月二十五日，泰王赐予泰国皇家卫队第二工兵营象征荣誉的军旗。

佛历二五五七年十二月七日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王任命玛哈·哇集拉隆功王子（现为拉玛十世）为国王代表，在玉佛寺大殿及大皇宫内的授旗仪式上赐予泰国皇家卫队第二工兵营新军旗。

佛历二五零九年六月三日（佛诞节），拉玛九世普密蓬·阿杜德国王与诗丽吉王后到索通寺做佛事，并为索通佛祖的佛像贴金。佛事后，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王检阅了由安鹏·坤鹏上尉为队长的泰国皇家卫队第二工兵营仪仗队。

佛历二五三九年九月五日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王主持了索通寺新大殿黄金顶的落成仪式，并视察了泰国皇家卫队第二工兵营。

北柳府法院

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา

北柳府法院作为地级市法院有着悠久的历史，从拉玛五世开始，史书上就对其有清楚的记载，佛历二四五零年，这里曾是北柳市法院和巴真武里省法院的办公地点，佛历二五二零年之前，它还是泰国第二区首席法官办公室的所在地。

北柳府法院的前身是“北柳市法院”，佛历二四四九年，当时的巴真武里省首席法官帕披尼吞阿特上书给司法部副部长佳巴尼希新伟苏，他在公文中写道：

“北柳市法院破旧不堪，下雨时房顶漏雨严重，致使法庭内的设施都被雨水淋湿受损。”

司法部经过讨论后，同意给巴真武里省法院拨一笔款项用于新建法院的办公楼，作为北柳市法院和巴真武里省法院新的办公地点。新法院的地址定在北柳市政府办公厅附近，于佛历二四五零年开工兴建，是一座用水泥和方砖砌成的单层建筑。法院的左

半部分是巴真武里省法院的办公地点，右半部分是北柳市法院的办公地点。数年之后，因为泰国取消了省级行政区，巴真武里省法院也因为以上原因被取消，取而代之的是泰国第二区首席法官办公室。从佛历二四五零年到佛历二五一一年，北柳府法院大楼经历了六十多年的风风雨雨后，严重老损，墙面布满裂痕，房顶漏雨，已不能满足日益增加的案件数量和北柳府人口增长的需求。佛历二五一一年，司法部再次为北柳府政府拨款，用于兴建新的法院大楼。经过周密的考虑，北柳府政府决定将新的法院大楼迁址到仍武路 - 新北柳府政府办公厅的所在地，与新政府办公厅相向而建。北柳府政府决定将北柳府法院迁址有两个方面的考虑，一是由于原法院大楼建于挽巴功河岸边，常年受到河岸被河水侵蚀的威胁；二是原法院大楼建于闹市区，不太便于法院工作的开展。

佛历二五一一年四月六日，新法院大楼破土动工，新楼于佛历二五一一年十二月二十五日竣工，并在佛历二五一二年四月四日举行了启用仪式。新的法院大楼是一座两层的办公楼，设有六个法庭，之后经过扩建，又增加了三个法庭，共有九个法庭。如今在九号法庭中还陈列着两张法官椅，这两张法官椅是拉玛八世和拉玛九世普密蓬·阿杜德国王在佛历二四八九年五月二十四日参加北柳府法院的案件审判时曾经坐过的，对北柳府法院有着重要的纪念意义。

佛历二五二零年十月一日，泰国第二区首席法官办公室将办公地点迁至春武里府，原先合用的法院大楼就成为了北柳府法院的专属办公地点。到了佛历二五四二年，北柳府法院在法院大楼的后面又兴建了一栋三层的办公楼，新楼中设有四个法庭，加之原先的九个法庭，北柳府法院现如今共有十三个法庭可供案件审理之用（北柳府法院，宣传单，佛历二五六零年）。

佛历二四八九年五月二十四日，拉玛八世在拉玛九世普密蓬·阿杜德国王（当时的身份是拉玛八世的王弟）的陪同下来到北柳府体察民情，在视察法院工作的时候，两位国王亲自在法庭内受理审判了一桩年轻母亲的盗窃案，并在法院的访客留言簿中留下了亲笔签名。

追忆往昔，拉玛八世体察北柳府民情的往事历历在目，拉玛八世在亲切接见了北柳府的臣民之后，移驾到了北柳府法院视察，意在积累审判经验，将自己在法学方面的才学运用到实际的案件审理工作中。

当时，法官正在审理一桩盗窃案，案件中的被告是一位年轻的母亲。在得知拉玛八世要参与案件审理的消息后，闻讯赶来的北柳府人民将法庭挤得水泄不通，法院也顺意民情，将这桩案件作为一个特殊的案例处理，进行公开审理。案件的检察官起诉被告偷窃原告的金属钥匙扣，人证物证俱全。被告对检察官所陈述的犯罪事实供认不讳，并向法官陈述犯罪原因：因为家境贫困，没钱养育年幼的孩子，迫不得已才走上了犯罪的道路。之后法官对案件进行了审判，被告因偷窃钥匙扣被判处有期徒刑六个月。拉玛八世在详细了解了整桩案件的案情后，经过周密的考虑，向法官建议修改审判结果，念被告为初犯，应判处被告有期徒刑六个月，缓期执行。法官最终采纳了拉玛八世的建议，被告被判处有期徒刑六个月，缓期执行。

对盗窃案的合理裁决充分体现了拉玛八世在法学方面非凡的天赋和过人的能力，合理恰当的判决使他赢得了所有北柳府人民的盛赞。处理完案件，拉玛八世并未立即离开，而是和拉玛九世普密蓬·阿杜德国王（当时的身份是拉玛八世的王弟）一起来到法院正面的露台，接受臣民朝拜。为了让臣民们都有机会一睹泰王的风采，他们在露台上站了很久才起驾回宫（邓载·贾仁鹏，佛历二五六零年，第十五页）。

拉玛八世和拉玛九世普密蓬·阿杜德国王的北柳府之行无疑在北柳府法院和北柳府的史册上留下了重重的一笔，将被北柳人民永远传颂和敬仰。

索通寺

วัดโสธรวรารามวรวิหาร หลวงพ่อพุทธโสธร

索通寺占地面积二十一莱四十二平方哇，位于北柳府直辖市那盟区的玛如鹏路，距离市区商业中心约两公里。

索通寺建于大城王朝晚期，据史书记载，该寺原名“凤寺”，得名于寺内的一根凤柱，该柱的柱顶雕有一只凤凰，这只凤凰雕像后来被暴风雨刮落到地上损毁，没有了凤凰的凤柱只剩下光秃秃的柱子，十分不美观，附近的居民随机应变在柱子上挂上了旗帜，“凤寺”也因此改名为“旗杆寺”。后来因为柱子断裂，“旗杆寺”又被改名为“短旗杆寺”。最后因为龙波索通佛祖被当地居民发现并供奉在该寺，“短旗杆寺”也因此佚名为“希梭通寺”。

起初，“希梭通寺”名字中的“梭通”并非来自“索通佛祖”的“索通”二字，相传佛历二四五一年，拉玛五世游历至该寺时，曾给拉玛六世——当时的王子写过一封书信，书信中提到的寺名仍为“梭通”寺，而非现在的“索通”寺。至于后来改名为“索通寺”的原因，是因为“索通”一词在泰语中有“纯洁”和“灵验”的意思，而寺中供奉的索通佛祖的佛像既漂亮又非常灵验，所以人们就以“索通”取代了原来的“梭通”二字，寺庙的名字也就变成了名副其实的索通寺。就索通寺更名的原因，一些博学的人士还提出了另一种看法，从字面上来看“索通”一词有“灵验”的意思。分开来看，“索”有防止苦难、悲伤、疾病和灾难发生的意思；“通”字的第一个泰文字母象征着权利，而“通”字的第二个泰文字母则是泰国人最喜欢使用的一个泰文字母。由此可见“索通寺”这个名字是一个上至天神，下至普通百姓都赞不绝口的好名字。就连拉玛王朝的第十任僧王在佛历二四五八年到北柳府检查僧侣工作情况的时候，也曾说过：“为‘索通寺’起名的人，定非是一个没有学识的人，因为这个名字除了读音非常优美以外，还具有非常好的含义。”

索通寺位于挽巴功河河湾的凸岸，视野开阔，是一处风水宝地，这里所有的地产都属于寺庙所有，非常适合用于传播佛法，

传承佛教文化。按照中国的传统说法，这样的宝地被称为“龙地”。曾有人预言，如有佛祖愿意在“龙地”现身显灵，“龙地”方圆百里之内将会变成佛光普照的灵地，若此现象出现，国家将会太平昌盛，佛法将会被发扬光大。也许正是因为以上的原因，龙波索通佛祖才会选择在农历的二月到三月之间现身于凤寺，并接受佛教信徒虔诚的邀请，进驻“凤寺”。

索通寺建寺之初只是一个普通的寺庙，直到佛历二五零一年八月一日才在拉玛九世普密蓬·阿杜德国王的圣恩下，被列入皇家寺院的名列，成为二级皇家寺院（北柳府，佛历二五五四年，第六十五到七十页）。

如今索通寺的面貌已焕然一新，新大殿建于佛历二五三五年，它的外观属于拉达那哥欣王朝的建筑风格，殿顶则属于传统的泰式多层顶结构，殿顶中部最高处是由重达八十八公斤的黄金所制成的五层式圆锥形塔尖，整座大殿由来自意大利的大理石砌成。这座宏伟壮观又独具特色的大殿被人们誉为世界上最大最漂亮的大殿。对于佛教教众来说，索通寺除了漂亮和灵验以外，更重要的一点是它还是泰国人最敬爱的拉玛九世普密蓬·阿杜德国王的寺庙。索通寺的新大殿是依据拉玛九世普密蓬·阿杜德国王的圣谕而建的（在泰王的美德之下，佛历二五四九年，工作之点出版有限公司，北柳府，第三十五到四十一页）。佛历二五零九年六月三日（佛诞节），拉玛九世普密蓬·阿杜德国王与诗丽吉王后和乌汶叻公主到索通寺做佛事，并主持了巡烛礼仪式，仪式后拉玛九世普密蓬·阿杜德国王与索通寺住持（基拉本右·间·坤拉瓦尼）交流时曾有过这样一段圣谕：

“.....朕想到索通寺做佛事的想法由来已久，来了以后才发现，索通寺的寺院过于矮小和破旧，与龙波索通佛祖的身份不符，朕希望你们重新建造一座与龙波索通佛祖身份相符的大殿.....”

拉玛九世普密蓬·阿杜德国王除了提议建造新的大殿之外，还对修缮索通寺的学校和旧的大殿等其他事宜进行了指示，并将臣民们敬献给自己的九万五千九百二十一泰铢赐予索通寺，用于修缮学校之用。

但是由于种种原因，兴建新大殿一事一直未能如愿。佛历二五一二年十一月二十日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王到索通寺学校主持新教学楼启用仪式，再次就兴建新大殿一事与索通寺住持进行了交流。到了佛历二五二八年，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王再次来到索通寺，对兴建新大殿的事情表达了自己的想法：

“.....朕想建造一座佛殿，它将是一个奇迹，能在这个世界上存在数百年甚至上千年，如果这座佛殿能建成的话将非常好非常有特点，它将是一座与众不同的、宏伟的、能代表朕的时代的佛殿.....”

佛历二五三一年一月十九日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王在诗琳通公主的陪同下到索通寺主持新大殿的奠基典礼，并在新大殿前种植了娑罗树。到了佛历的二五三九年六月四日，索通寺住持（基拉本右·间·坤拉瓦尼）奏请拉玛九世普密蓬·阿杜德国王：“贫僧将索通寺敬献予拉玛九世普密蓬·阿杜德国王，让它作为拉玛九世普密蓬·阿杜德国王时代寺庙的典范供世人祭拜。”

佛历二五三九年九月五日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王在诗琳通公主的陪同下主持了索通寺新大殿黄金顶的落成典礼。

拉玛九世普密蓬·阿杜德国王，是一位英明的、无所不能的国王，他对于泰国文化艺术的继承和发扬起到了重要的推动作用。龙波索通佛祖的灵验日益被世人所传颂，国内外越来越多的佛教徒慕名而来，鼎盛的香火和络绎不绝的佛教信徒更加验证了索通寺在人们心中的地位。

索通寺学校

โรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร

索通寺学校由巴真武里省教育佛教艺术事务部申请开办，并于佛历二四六七年七月一日正式启用，索通寺学校建校之初，隶属于巴真武里省的省重点学校，由当时的省重点学校校长安马

坤阿批然赞雅负责管理，对外招生使用的校名为“索通寺学校”。刚开始学校的教学设施还非常不完善，师资力量也非常薄弱，全校只有两位任课教师，他们分别是：焕侯·间安老师和柴伟·幸谢妮老师。因为没有教室，学生们只能在佛堂内学习文化知识。

佛历二四七零年五月一日，索通寺学校脱离巴真武里省省重点学校的管理，转由那盟一区地方政府接手管理，至此索通寺学校的性质从原来的巴真武里省省重点学校变成了一所地方政府学校，按基础教育教学大纲开设小学阶段的课程。

佛历二四七九年十月二十日，索通寺学校转由北柳市政府进行管理，并改名为“市政第三学校 - 索通寺学校”，按照教育佛教艺术事务部的教育教学大纲开设课程。

在当时，因为索通寺学校位于市区，方便北柳市教育发展委员会的管理，佛历二四九四年，北柳市教育发展委员会将索通寺学校定为新教学计划的试点学校，大批的国内外专家和学者陆续到索通寺学校指导教学工作，索通寺学校因此得以逐步发展壮大，索通寺学校的成功经验吸引了众多的外校老师来校交流访问。

佛历二四九六年五月一日，索通寺学校新建会议楼投入使用，原有教学楼也得到了相应的修缮。

佛历二四九七年六月二十七日，索通寺学校动工兴建新教学楼，新教学楼于佛历二四九八年二月二十七日完工，并于佛历二四九八年三月一日投入使用。

佛历二五零三年，索通寺学校加入教育部的教育发展项目，学校除了能得到教育发展项目的经费外，还定期会有项目组的专家和美国教师助理团队到学校指导教学工作。

佛历二五零九年四月二十日，索通寺住持到索通寺学校视察工作，当时的索通寺学校隶属于教育部基础教育司，按照教育部规定，开设的课程从幼儿园教育到小学七年级，学校共有二十位教师和八百九十四名学生，学校共有二十一间教室，这些教室沿挽巴功河河岸而建。通过视察，索通寺住持发现索通寺学校空间狭小，环境脏乱差，教室数量严重不足，不同年级的学生经常挤在会议室里一起上课，严重影响学校的教学质量。为了改变索通寺学校糟糕的状况，保证学校的教学质量，索通寺住持拨款为学

校建了一栋有四间教室的临时教学楼，但还是无法满足学校的教学需求。之后在索通寺住持的帮助下，学校又对原有的教室进行了修缮，但因为索通寺学校依挽巴功河河岸而建，能利用的空间非常有限，加之学校范围内的河岸日益遭受河水的侵蚀，索通寺学校的发展面临巨大的挑战。在索通寺住持再一次的帮助下，索通寺学校迎来了转机，索通寺在索通寺学校的北面为学校购买了一块面积为十八莱的土地，作为索通寺学校的扩建用地。

佛历二五零九年六月三日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王与诗丽吉王后和乌汶叻公主到索通寺做佛事，了解到索通寺学校面临的困难，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王为索通寺学校捐款九万五千九百二十一泰铢，用于修缮学校之用。之后在社会各界的帮助下，索通寺筹集到了足够的善款，为索通寺学校购置了三十莱三安六十一平方哇的扩建用地。从佛历二五一零年八月开始索通寺学校开始了扩建的脚步，新的教学楼是一栋长八十米，宽十米的三层教学楼，共有三十间教室，教学楼的底部是三米高的雨水收集桶。新教学楼落成后，索通寺学校向泰王提出申请，希望泰王允许学校将“ภปร.”（泰国皇家标志）三个泰文字母装饰在新教学楼的顶部，并希望泰王为全新的索通寺学校赐名，最后恳请泰王于佛历二五一二年十一月二十日驾临索通寺学校主持新教学楼的启用仪式。

佛历二五一二年，索通寺住持代索通寺学校向教育部申请开设初中课程，招收初中一年级学生，但是没有得到教育部的批准。次年索通寺学校的申请通过了教育部的审核，教育部通过了北柳府政府申请让索通寺学校开设初中课程的文件，文件编号：ฉ.๗.๒๓/๘๙๒๓，申请日期：佛历二五一三年六月十五日。教育部正式下文宣布索通寺学校可增设初中课程，可招收初中一到三年级的学生，并任命索通寺学校校长兼任普塔索通学校代理校长一职，因为一直以来，普塔索通学校都与索通寺学校共用相同的教学场所。同年六月二十日，索通寺学校迎来了第一批初中一年级的学生，共五十四人，其中男生二十九人，女生二十五人，分

为两个班进行教学，这些学生都是原索通寺学校应届的小学毕业生。

佛历二五二二年，在索通寺住持（基拉本右·间·坤拉瓦尼）的支持下，索通寺学校启动兴建新教学楼项目，两栋新建的教学楼（一号教学楼和二号教学楼）共有教室七十二间，这两栋新楼是为庆祝拉玛王朝建立二百周年，作为贺礼敬献给泰王而建的。佛历二五二二年八月十六日，根据学校提出的申请，泰王赐予普塔索通学校使用“๙๒๙.”（泰国皇家标志）的权利，并允许将这三个泰文字母置于新教学楼的顶部。佛历二五二三年十月一日，索通寺学校脱离教育部基础教育司的管理，转由教育部国家小学教育委员会管理。

佛历二五二六年，索通寺学校获教育部批准，增设高中教育课程，可招收高中一至三年级的学生。

索通寺学校为庆祝泰王六十大寿，为泰王六十大寿献礼，专门兴建了一栋集图书馆和博物馆为一体的综合楼。

一楼大厅：用于组织学生或者僧人开会，或用于举办一些其它的活动。

二楼：图书馆，对外开放。

三楼：博物馆，珍藏了许多有价值的古董，供人们研究学习。

佛历二五三一年一月十九日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王应索通寺住持的请求驾临索通寺学校，主持了综合楼的启用典礼。

由于索通寺学校和普塔索通学校长久以来共用同一个教学场所，为了便于对两所学校教学活动的管理，让这两所学校在培养学生思想道德品质方面对学生有统一的要求，索通寺住持（基拉本右·间·坤拉瓦尼）提议将索通寺学校和普塔索通学校合并成一所学校。

为了让合并学校事宜有序的进行，佛历二五三三年十二月十三日，合并学校工作研究小组应运而生，专门负责研究合并过程中将遇到的问题。期间，研究小组发现合并工作将受到法律条款的制约，但是经过不懈的努力，研究小组终于找到了无需修改法

律条款又能成功实现两校合并的妙策 - 两校共同开展索通寺学校和普塔索通学校合并项目，从此开启了两校合并的步伐。佛历二五三五年九月十二日，泰国内阁讨论通过了由教育部提出的关于索通寺学校和普塔索通学校合并的议案，批准两校进行合并，合并后以“普塔索通学校”为新学校的校名，隶属于教育部的基础教育司，是一所集小学教育和中学教育为一体的特殊体制学校（索通寺学校，佛历二五五八年，（互联网）查询时间佛历二五六零年六月十六日）。

华赛寺（卞尼克拉塔兰寺）

วัดหัวไทร (วัดเปี่ยมนิโครธาราม)

卞尼克拉塔兰寺，又名华赛寺，坐落于挽巴功河东岸，位于北柳府挽卡县华赛区（原名库盟区）一村。占地面积十三莱三安四十二平方哇。佛历二五零零年，前华赛寺住持佛教教授师品·普塔萨罗将华赛寺附近的男女教众及负责管理华赛寺的委员召集在一起，商谈建主殿的事情，会上，大家一致同意把在施布礼、施放黄布礼及慈善活动中募集到的善款用于修建华赛寺的新主殿。

佛历二五一四年三月十四日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王与诗丽吉王后在华赛寺（卞尼克拉塔兰寺）的主殿主持了神圣圆石的安放典礼（萨阿·维拉办亚诺大师，采访，采访时间：佛历二五五九年五月十六日，采访地点：华赛寺）。

华赛寺学校

โรงเรียนวัดหัวไทร

华赛寺学校从佛历二四七三年开始办学，当时学校借用寺庙的佛堂作为教室，组织教学活动。由于学生人数的不断增加，加上往来于佛堂进行佛事的僧人和佛教教众，对学校开展教学工作造成了很多不利的影响，这种种的不便，板岩·迪亚拉校长都看在眼里，他向附近的居民救助，希望大家能捐助学校修建一栋教学楼。在他不懈的努力之下，学校用从附近居民手中筹集到的三千泰铢捐款，加上政府资助的四千泰铢，共七千泰铢，在华赛寺的寺院内建起了一栋有四间教室的U.1型教学楼。从此以后，学校的教学活动得以正常的开展。到了佛历二五一一年，华赛寺学校校长腾·雅孙特拉谢尼向内政部申请用于修建新教学楼的经费，希望内政部能拨一笔特别经费为学校建一栋新的零一九型教学楼，理由是：华赛寺学校的学生数量呈逐年上升的趋势，但现有教学楼年久失修，只能借用佛堂来当教室授课，学校老旧和不足的硬件设施已严重影响到了学校的发展。在申请经费的过程中，帕那空府特西林寺的萨阿·维拉办亚诺大师给予了极大的帮助，他亲自与教育部和内政部的相关部门进行联系，在他的帮助下，学校从内政部得到了用于修建新教学楼（零一九型教学楼为二层式建筑，共有十二间教室，上下各六间）的二十五万五千泰铢的特殊经费。因为经费有限，校方与工程承包商经过协商，决定先盖六间教室，以解燃眉之急。佛历二五一二年，萨阿·维拉办亚诺大师再次帮助学校向当时的国家总理（兼国家彩票中心主任）提出申请，希望总理能从国家慈善基金中拨款二十四万泰铢给华赛寺学校，用于学校教学楼后六间教室的修建资金。国家彩票中心与内政部的相关部门经过商议，同意了萨阿·维拉办亚诺大师的申请，至此，华赛寺学校新教学楼后六间教室的收尾工作才得以顺利完成（佛教教授师坛提拔赞，无确切时间）。

华赛寺学校新教学楼工程先后得到有关部门的两次拨款，总额为四十九万五千泰铢；加上附近居民的捐款七万八千二百五十六泰铢，总计五十七万三千二百五十六泰铢。

佛历二五一四年三月十四日星期日，这一天对华赛寺学校来说是一个需要永远铭记的日子，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王与诗丽吉王后为学校主持了新教学楼（维拉办亚诺颂楼）的启用典礼。拉玛九世普密蓬·阿杜德国王在教学楼前为华赛寺学校种植了一棵金链花，诗丽吉王后种植了一棵蓝花楸。之后，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王与诗丽吉王后又在华赛寺（卞尼克拉塔兰寺）的主殿主持了神圣圆石的安放典礼（萨阿·维拉办亚诺大师，采访，采访时间：佛历二五五九年五月十六日，采访地点：华赛寺）。

巴希·甘加纳瓦（前泰国国会主席兼众议院主席）

นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ (อดีตประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร)

佛历二五一四年十月三十一日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王与诗丽吉王后驾临位于北柳府挽南表县挽卡那区的巴希·甘加纳瓦（前泰国国会主席兼众议院主席）的府邸，对他进行了私人性质的探望。

巴希·甘加纳瓦的一生是辉煌的一生，他曾担任过泰国盘谷银行的董事长，执掌银行的经营管理大权；他因出色的工作能力被多家媒体赋予“开启中国大门第一人”和“泰国基辛格”的美誉；他也曾被《民族》杂志评选为“二五一四年度风云人物”。他以他不懈的努力成功开启了泰国与中华人民共和国的友好之门，并促使两国总理在佛历二五一九年七月一日共同签署了《中泰建交联合公报》，至此中泰两国正式建交。巴希·甘加纳瓦除了是一位出色的政治家外，还是一位出名的慈善家，他身兼数个基金会主席和副主席的职务。例如：地方行政部地方教育基金会主席；医疗

与公共卫生基金会主席；盘谷银行基金会副主席；陈弼臣基金会副主席；颂德帕佑帕拉医院基金会委员和筹资项目主席。除此之外，巴希·甘加纳瓦还曾为北柳皇家师范大学挽卡校区文化中心和地方学术中心的建设捐助资金，贡献自己的一份力量（阿披瓦·那万功，佛历二五四零年，第二百一十七到二百二十三页）。

玛如鹏希里帕公摩万官邸（北柳府尹府邸）

ตำหนักกรมหมื่นมรุพงษ์ศิริพัฒน์ (จวนผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา)

玛如鹏希里帕公摩万官邸位于北柳府直辖市那盟区，曾为北柳府尹府邸，现为北柳府城市博物馆。这栋建筑与北柳府办公厅旧址及巴真武里省省办公厅旧址一样，都对北柳府的发展具有非常重要的历史意义。

在拉玛五世时期，泰国的治国方针是重政治而轻军事，泰王对国家的统治也由原来的四大臣制（内务、官务、财务、农务）变成了将国家划分成多个省级单位，并由省长协助管理。当时的北柳府被划分在了巴真武里省的管辖范围内。玛如鹏希里帕公摩万是一位有着过人才智和远见的皇室成员，他因在政治管理方面的过人才能而被选为巴真武里省的省长。

玛如鹏希里帕公摩万的官邸是一栋木质的二层建筑，是国家出资为省长建造的，专供省长使用的专房。此事也可以看作是现在北柳府为高级公务员提供“公务员专用住房”的起源。

这座省长官邸也曾经两次在拉玛五世巡查北柳府的时候做过泰王的临时行宫。这座省长官邸至今还保存着当时拉玛五世下榻时留下的照片和亲笔留言：“致巴真武里省（北柳市）省长官邸以作纪念，朕于佛历二四五零年一月二十四日至二十九日下榻于此，感到非常的舒适。”（《北柳府历史、特色及民间智慧的发展道路》文化书籍编撰项目委员会，佛历二五四三年，第九十到九十一页）

佛历二五一六年十月十九日，玛如鹏希里帕公摩万官邸再次作为临时行宫，接待了拉玛九世普密蓬·阿杜德国王、诗丽吉王后及诗琳通公主。拉玛九世普密蓬·阿杜德国王的入住，使这座玛如鹏希里帕公摩万官邸或又被称作北柳府府尹府邸的建筑增光生色，它成为了北柳府一座与政治管理和泰国王室都有紧密联系的重要建筑。佛历二五六零年三月九日星期四，北柳府政府在此举行了祭祀仪式并安放了北柳府城市博物馆普塔索通展厅的奠基石，启动将玛如鹏希里帕公摩万官邸改建为北柳府城市博物馆的工程。从此以后，它将化身为北柳府一个与历史和旅游相关的全新博物馆供人们参观和学习。

北柳府红十字会和血液中心

สำนักงานเหล่ากาชาดและศูนย์บริการโลหิตจังหวัดฉะเชิงเทรา

在泰国红十字总会的政策指引下，北柳府红十字会于佛历二五零四年一月二十七日正式成立，北柳府红十字会成立的目的是为了代表泰国红十字总会行使人道主义救助的职能，是从事人道主义工作的社会救助团体。北柳府红十字会主要负责北柳府地区备灾救灾、帮困救助等工作，并积极配合泰国红十字总会高标准、高要求地完成项目，已达到预期的目标。

北柳府红十字会成立后，为了更好的行使红十字会的职能，委员会成员经过开会讨论，就兴建北柳府红十字会办公地一事达成了一致的意见。此事得到了社会热心人士的支持，他们为兴建北柳府红十字会捐赠了两万两千泰铢。佛历二五一二年二月三日，北柳府红十字会办公地项目正式启动。首先，由项目委员会出面向财政局租赁面积为一莱一平方哇的国有土地作为北柳府红十字会的建筑用地。其次，项目委员会申请将红十字会销售彩票的盈利二十四万七千泰铢增加为项目资金。第三，项目委员会聘请朱拉隆功大学建筑工程学院的特聘教授拉差达·甘加纳瓦尼博士教授负责项目设计和项目成本估算工作。虽然在项目的筹备期间依

然有很多社会热心人士积极捐款资助项目资金，但是项目委员会手头的资金和项目成本估算所得的资金数额仍相去甚远，致使北柳府红十字会办公地项目进展缓慢。北柳府红十字会办公地项目最终能够正常运作，是因为得到了拉玛九世普密蓬·阿杜德国王的洪恩厚泽。佛历二五一二年十一月二十日，借拉玛九世普密蓬·阿杜德国王到北柳府主持索通寺学校新教学楼启用典礼的机会，北柳府各界人士向泰王敬献了二十六万一千五百泰铢，泰王在得知北柳府红十字会资金匮乏的情况之后，将这笔款项赐予北柳府红十字会作为兴建办公地和血液中心的资金。在泰王的影响下，社会各界纷纷向北柳府红十字会进行捐款，截止到佛历二五一三年十二月，北柳府红十字会共筹集到一百一十六万一千一百一十泰铢的项目运行资金（来源于泰王御赐的资金、泰国各界人士的捐款和北柳府红十字会自身的盈利三个部分）。佛历二五一三年十二月二十七日，北柳府红十字会举行了北柳府红十字会办公地项目开工奠基仪式，并将此作为庆祝泰王四十三岁生日的献礼。佛历二五一六年十月十九日星期五，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王与诗丽吉王后为北柳府红十字会和血液中心的新办公地主持了启用典礼，之后下榻于北柳府府尹府邸（临时行宫）（安内克·比亚弄及小组，佛历二五一六年）。

拉玛九世普密蓬·阿杜德国王和诗丽吉王后同为泰国红十字总会的会长，在这两位泰国灵魂人物的英明指引下，泰国红十字总会在全国的事业得到了蓬勃发展，北柳府红十字会的规模也日益壮大。

考银松皇家发展研究中心 北柳府拍农沙拉堪县考银松区

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขานินซอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลเขานินซอน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

考银松皇家发展研究中心简史

考银松皇家发展研究中心的由来

佛历二五三一年八月二十六日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王在王宫会见了由泰国皇家发展项目特殊委员会主席差拆·淳哈万带领的皇家发展项目研讨团一行，研讨会上，大家听取了泰王对于皇家发展项目的建议和意见，在泰王发表的圣谕中对考银松皇家发展研究中心的历史有这样的描述：

“.....考银松皇家发展研究中心是第一个皇家发展研究中心项目，受到地理环境的制约，中心所取得的成果也许不太显著，但是考银松皇家发展研究中心的理念却被人们广泛接受.....”（考银松皇家发展研究中心简史，佛历二五四二年）

泰王对考银松皇家发展研究中心的由来有如下的描述：

“.....考银松皇家发展研究中心是在考银松研究中心的基础上发展起来的.....”

“.....是这样的.....最开始这个发展中心在银松山脚下银松寺附近有一块面积为二百六十四莱的土地，是一位村长敬献给朕修建行宫用的。”

“刚得到这块土地的时候，朕非常想知道它到底在什么地方，后来经过询问，了解到这块土地位于考银松（地图比例尺1:50,000，在坐标四二三六_{I,II}，五三三六_{III,IV}之间），在得到土地的最初两年间，朕不止一次地在地图上查找这块土地的信息，想了解这块土地的地理环境是怎样的，最后终于发现这块土地位于地图上角边缘的位置，必须将四张地图拼在一起才能看到土地的全貌。了解到土地的具体位置之后，朕询问过这块土地的敬献者，朕对他说如果朕不想在这里建行宫，朕想建一个农业研究中心，你们觉

得怎么样？他们说他们感到非常荣幸，这个研究中心就这样建起来了.....”

考银松皇家发展研究中心算得上是泰国第一个皇家发展研究中心，它成立于佛历二五二二年八月八日，泰王将自己在考银松附近的六百五十五莱土地交给考银松皇家发展研究中心代管，用于从事农业研究和农业试验等工作。再加上臣民们敬献给泰王的面积大约为一千二百四十莱的土地，当时考银松皇家发展研究中心的总管辖面积达到了一千八百九十五莱。目前一共有十五个村子的居民居住在考银松皇家发展研究中心附近，这些村子分布在贞河流域地区，这片位于银松区和葛卡伦区的土地也在考银松皇家发展研究中心的职责范围之内，总面积约为十一万三千二百一十四莱。此外还有臣民们敬献给泰王的位于北柳府拍农沙拉堪县管辖区内的面积约八十四莱的土地也由考银松皇家发展研究中心负责管理。（考银松皇家发展研究中心，佛历二五五六年）

考银松皇家发展研究中心是一个以改善土壤和水源质量为主要研究方向的全方位的农业发展研究中心。中心之所以有这样的定位，是因为人们对考银松地区森林的乱砍滥伐和对土地的过度种植，造成了当地土壤养分严重流失，土壤质量严重下降（泰国皇家发展项目特殊委员会办公室，佛历二五四二年，第三十七页）。

基于上述原因，为了让当地居民能将土地重新作为长期谋生的工具，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王才将改善土壤质量作为考银松皇家发展研究中心工作的重中之重。除此之外，中心还在其它方面履行着发展研究职能，例如：用绿肥作物或套种豆科植物改善土壤质量；运用自然防治法防止植物病虫害；研究合理利用土地种植果树以达到土地利益最大化；保护森林资源，改良动物品种，种植用于喂养动物的草场；成立黄牛银行；开设工艺美术方面的培训课程；支持农业信用社工作，帮助农民创造长期稳定的收入（泰国皇家发展项目特殊委员会办公室，佛历二五四七年，第五页）。

考银松皇家发展研究中心是一所从事农业发展研究的科研中心，它将科研成果传授给农民，让农民可以将研究成果运用于农业生产，用泰王的圣谕来说就是：

“.....考银松皇家发展研究中心好比是一座天然的博物馆，或者还可以将它形容为一本农民们可以用于学习或谋生的农业科研成果合集.....”

现在的考银松皇家发展研究中心称得上是各种各样的农业发展中心的原型，它的成功出自拉玛九世普密蓬·阿杜德国王的妙想，各种农业问题在泰王的英明指导下迎刃而解，它为北柳府人民和全国的农业生产者带来了巨大的经济效益。

考银松皇家发展研究中心编年史

佛历二五二二年八月八日星期三下午十三点二十分，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王与诗琳通公主和朱拉蓬公主乘专车从曼谷吉拉达宫出发，前往考银松出席拉玛四世纪念碑落成典礼并参观了考银松农业研究中心 - 考银松之家，最后还接受了来自北柳府拍农沙拉堪县众多来迎接圣驾的老百姓的朝拜。

下午十五点整，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王一行驾临位于北柳府拍农沙拉堪县考银松区的考银松之家，当地的老百姓借拉玛九世普密蓬·阿杜德国王驾临考银松区的机会，向泰王敬献钱财以表忠心。泰王将臣民们敬献的钱财转赐给当时的北柳府府尹素金·及迪亚拉，让他将这部分资金用于拍农沙拉堪县研究中心的农业研究工作。

之后，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王一行乘专车前往拍农沙拉堪县研究中心，途中接受了来自北柳府拍农沙拉堪县众多来迎接圣驾的老百姓的朝拜。

在拍农沙拉堪县研究中心，拍农沙拉堪县县长提瓦·普颂帕向拉玛九世普密蓬·阿杜德国王作了拍农沙拉堪县研究中心工作情况汇报，并向泰王引见了前来向泰王敬献二百六十四莱土地的一

行人，他们是以考银松区二村村长挽·蔡特为首的七个人，分别是：

- 一、充都·蔡特先生
- 二、琳·蔡特小姐
- 三、邓·苏利亚先生
- 四、超·彭西塞先生
- 五、幕·高普弥合先生
- 六、尧·素帕达先生
- 七、通宇·欧瓦塔纳先生

在拉玛九世普密蓬·阿杜德国王自述与土地敬献者的谈话中有这么一段：

“.....朕询问过这块土地的敬献者，朕对他说如果朕不想在这里建行宫，朕想建一个农业研究中心，你们觉得怎么样？他们说他们感到非常荣幸，这个研究中心就这样建起来了.....”

之后，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王的圣谕传达到了内政部和农业与合作社部，他强调了对这块土地进行细致检查的重要性，因为便于对不同性质的土地进行适合其功能的开发和利用。让来研究中心参观的人可以按照他们的需要，选择参观中心在水利、畜牧养殖、家庭工业等方面的研究成果。

关于皇家发展研究中心，佛历二五四零年六月十九日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王在班武里府的行宫中，将自己在各个研究中心所收集到的问题及对这些问题的分析记录赐予泰国皇家发展项目特殊委员会办公室（简称กปร. 办公室），以便让委员会办公室能够对这些资料加以有效的利用（泰国皇家发展项目特殊委员会办公室，佛历二五四二年，第三十二到三十三页）。

对于考银松皇家发展研究中心的问题和解决方法，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王这样写道：

“北柳府拍农沙拉堪县考银松皇家发展研究中心的第一个问题：佛历二五二二年。乱砍滥伐和过度种植，例如：过度种植玉米

和木薯致使土地贫瘠，在旱季会出现土地沙化现象，这种沙化现象会在雨季的风和雨水的作用下消失。”

在拉玛九世普密蓬·阿杜德国王的允许下，考银松皇家发展研究中心新增了一座野生草药园。佛历二五二三年七月二十一日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王在诗琳通公主的陪同下参观了野生草药园，并在考银松皇家发展研究中心内种植了一棵菩提树和一棵桃红阵雨树。

佛历二五二四年八月三日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王在拉玛十世玛哈·哇集拉隆功国王（当时的身份为玛哈·哇集拉隆功王子）、诗琳通公主和朱拉蓬公主的陪同下视察了考银松皇家发展研究中心，并向中心负责人了解了研究中心项目的进展情况。

佛历二五二五年八月二十四日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王在玛哈·哇集拉隆功王子、诗琳通公主和朱拉蓬公主的陪同下视察了考银松皇家发展研究中心，并向中心负责人了解了研究中心项目的进展情况。拍农沙拉堪县的臣民借此机会向泰王敬献了印有“美丽彩棚”字样的彩棚。佛历二五二七年八月二十二日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王和诗琳通公主再次驾临考银松皇家发展研究中心了解研究中心的项目进展情况。沙达格工程公司向泰王敬献了碾米机，泰王将碾米机赐予研究中心使用。佛历二五四零年四月二十三日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王在诗琳通公主的陪同下第五次驾临考银松皇家发展研究中心视察工作。

沙南差曲县管辖区内水利项目

โครงการชลประทานในพื้นที่อำเภอสานชัยเขต

北柳府沙南差曲县管辖区内水利项目为拉玛九世普密蓬·阿杜德国王倡导的皇家发展项目之一。佛历二五二五年四月二十二日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王颁布旨意，将北柳府沙南差曲县水利项目管区内面积为两万莱的土地的使用权分配给当地穷苦的

老百姓,得到土地使用权的老百姓虽然没有对这块土地的所有权,但是根据国王的意旨,可世代在这块土地上居住和务农。拉玛九世普密蓬·阿杜德国王的这一举措,不仅保护了水利项目管区内的土地,而且还有效制止了当地居民对河流源头森林的乱砍滥伐。此外,拉玛九世普密蓬·阿杜德国王还下旨让北柳府水利局在塔拉运河的支流那波运河流域寻找适合的地点修建水库。这些水库建成后,既能成为淡水鱼养殖基地,又能为当地居民的耕种和饮用提供充足的水源,一举数得(北柳府沙南差曲县管辖区内水利项目:互联网, 佛历二五六零年)。

挽巴功发电厂

โรงไฟฟ้าบางปะกง

自佛历二五二四年泰国开始对泰国湾的天然气田进行开采起,天然气作为昂贵且须进口的石油的替代品,被广泛使用。它们被用于发电和工业生产。世界石油价格的波动,大大增加了以石油为燃料的发电厂的生产风险。挽巴功发电厂是泰国第一座以天然气为燃料的发电厂,它是在政府的政策指引下建立起来的,它的出现大大降低了火力发电厂的生产风险。

挽巴功发电厂位于挽巴功河左岸,距离挽巴功河入海口(下游方向)大约十一公里,距离跨挽巴功河大桥(上游方向)约二点五公里,占地面积一千一百三十四莱。地址是:北柳府挽巴功县踏勘区六村四号。

挽巴功发电厂的建设和发展经历了三个阶段:(挽巴功发电厂,无确切的年份,第二到五页)

第一阶段建设:自佛历二五二二年起开始建设,于佛历二五二七年五月竣工。竣工后,发电厂拥有两台装机容量各为五百五十兆瓦的主发电机和两套总装机容量为七百六十五兆瓦的发电机组。

第二阶段建设：自佛历二五三一年年底开始建设，于佛历二五三六年十月竣工。竣工后，发电厂增添了两台装机容量各为六百兆瓦的主发电机和两套总装机容量为六百五十七兆瓦的发电机组。

第三阶段建设：泰国电力事业发展规划（PDP2004）中明确规定：为了维持国家稳定发展的需要，应持续扩大发电厂的规模。泰国国会依据泰国电力事业发展规划，讨论通过了泰国电力局直属单位挽巴功发电厂第五套装机容量为七百六十三点三兆瓦的发电机组的建设项目。该项目于佛历二五四九年七月开工动工，于佛历二五五二年九月竣工。

佛历二五五二年，泰国电力局下达文件让挽巴功发电厂停止使用第一套和第二套发电机组进行电力生产，因为这两套发电机组已经达到了设计使用年限。基于上述原因，现如今挽巴功发电厂的总装机容量降至三千七百二十点三兆瓦，但仍属于泰国重要的大型发电厂之一。

佛历二五二八年一月八日，拉玛九世普密蓬·阿杜德国王和诗琳通公主共同出席了北柳府挽巴功县挽巴功发电厂的投运典礼，所有人都沉浸在泰王与公主到来的喜悦之中，他们的到来给当地居民和挽巴功发电厂的员工带来了莫大的激励和鼓舞。

.....

参考文献

- 泰国皇家卫队第二工兵营. (佛历二五六零年). 泰国皇家卫队第二工兵营简史. 北柳府. 泰国皇家卫队第二工兵营.
- 《北柳府历史、特色及民间智慧的发展道路》文化书籍编撰项目委员会. (佛历二五四三年). 北柳府历史、特色及民间智慧的发展道路. 拉泡库萨帕出版社.
- 北柳府沙南差曲县管辖区内水利项目. 佛历二五六零年. 检索时间 佛历二五六零年七月二十一日. 网址
<https://projects.rdpb.go.th/ideas/5656156819161088/single>
- 北柳府. (佛历二五四九年). 泰王北柳府体察民情...在泰王的美德之下. 北柳府. 工作之点出版有限公司.
- 北柳府. (佛历二五五四年十二月五日, 庆祝泰王八十四岁寿诞典礼). 北柳府利欧冷塞公司.
- 端在. 佳能彭. (佛历二五六零年三月十七日). 北柳府法院历史博物馆. 玛迪聪. 第十五页.
- 源于皇家发展项目的黄金土地. 佛历二五五九年十月十九日. 今日速递. 特殊页第二页.
- 考银松皇家发展研究中心学术委员会. (佛历二五五六年). 北柳府拍农沙拉堪县考银松皇家发展研究中心. 北柳府: 考银松皇家发展研究中心.
- 萨阿. 维拉办亚诺大师, 受访者. 艾丽娅. 本塔维. 采访者. 北柳府挽卡县华赛区华赛寺. 佛历二五五九年十一月十四日.
- 佛教教授师坛提拔赞. 无确切时间. 北柳府华赛区人民的祖先. 北柳府挽卡县华赛区.
- 华赛寺学校. (佛历二五六零年). 华赛寺学校校史. 北柳府. 北柳府挽卡县华赛寺学校.

普塔索通学校. (佛历二五五八年). 普塔索通学校校史 (互联网
检索时间 佛历二五六零年六月十六日 网址

<https://www.wstr.ac.th/home/index.php/2015-07-09-12-39-02>

挽巴功发电厂. (佛历二五六零年). 挽巴功发电厂. (宣传单). 北
柳府:挽巴功发电厂.

北柳府法院. (佛历二五六零年). 北柳府法院. (宣传单). 北柳府:
北柳府法院.

泰国皇家发展项目特殊委员会办公室. (佛历二五四七年). 生存
励志博物馆.曼谷: 泰国皇家发展项目特殊委员会办公室.

泰国皇家发展项目特殊委员会办公室. (佛历二五四二年). 考银
松皇家发展研究中心简史.曼谷: 泰国皇家发展项目特殊委员会
办公室.

安内克.比亚弄及小组. (佛历二五一六年). 北柳府红十字会和血
液中心启用纪念碑.曼谷:暹罗出版社.

阿披瓦.那万功. (佛历二五四零年). 巴希.甘加纳瓦思考 口头表达
写作.曼谷:波耶罗出版社.

专家顾问名单

一、端彭·普帕佳博士助理教授	北柳皇家师范大学校长
二、威措·木丹尼教授	特聘专家顾问
三、春希·那庞内阿育塔雅助理教授	特聘专家顾问
四、拉沃·佩查拉助理教授	特聘专家顾问
五、维才·彭莫老师	特聘专家顾问

编写成员名单

一、金达·能赞荣先生	主席
二、友腾·吉刚瓦先生	副主席/图片编辑
三、艾丽娅·本塔维小姐	副主席/资料收集整理
四、瓦吉拉篷·玛尼南提瓦先生	副主席/资料收集整理
五、纳塔巴农·星优先生	副主席/校对
六、甘达·罗通女士	财务专员
七、欧拉婉·雷查文小姐	财务专员
八、提迪拉·安内苏万昆小姐	财务专员
九、苏拉彭·多希达先生	财务专员
十、暖拉沃·阿努西小姐	设计专员/图像处理
十一、盖新才·帕查那万先生	摄像专员
十二、佳先帕·普萨瓦博士	英语译者
十三、余晓欣先生	汉语译者

